

ליקוטי מזדהר"ן

תורה ע'

עם הליקוטי הלכות וליקוטי תפילות על התורה

מהדורה מיוחדת
עם אותיות גדולות מאירות עיניים
עם שוליים רחבות בכל עמוד לשאלות והערות

לטייל
בתורתו

פרוייקט לעידוד העמקה
והתבוננות בליקוטי מוהר"ן

לטייל בתורתו

פרוייקט לעידוד העמקה
והתבוננות בליקוטי מוהר"ן

קו לסלסל בתורתו

04-627-73-13

טעמו וראו כי טוב ה'

רשת כוללים וחבורות
ללימוד ליקוטי מוהר"ן בעיון

kl046277313@gmail.com

וצדקתו עומדת לעד

ככתר עלי ראש גיליון תורה זו, יונצח לשם
ולתפארת הוד, האי תלמיד חכם גאון מופלא
ומופלג, ירא ושולם, דבוק בתורת הצדיק בכל לבו
ונפשו, באהבתה שגה תמיד וכל חפציו לא שוו
בה, זכה וזיכה רבים

הרב החסיד

רבי שלמה אהרן
ב"ר מרדכי הלוי גוטליב ז"ל

אשר עסק כל ימיו בלימוד תורת הצדיק
בעמקות ובהתבוננות

זכות לימוד תורת הצדיק
תעמוד לעילוי נשמתו,
לזכרון עולם ולמזכרת נצח

ת.ג.צ.ב.ה.

דברי פתיחה

לתועלת הלומדים. תודתנו נתונה להוצאת 'קרן רבי ישראל' שנתנו לנו בעין יפה להדפיס את ההלכות מההוצאה המפוארת שברשותם.

בסוף הקונטרס, אחרי התורה, הותרנו דפים ריקים לרשימת ביאורים, הערות, חידושים, שאלות ותשובות, המתעוררות במהלך הלימוד - וכבר נודע בשער בת רבים התועלת העצומה שיש בלימוד באופן זה של ציון הקושיות המתעוררות תוך כדי לימוד ה'תורה', שבכך שמים לב לדברים הנראים כמיותרים או כתמוהים וככל שלומדים יותר את התורה נוכחים לראות איך כל דבריו של רבינו מכוונים ומדוקדקים עד לאחת, ובכך זוכים להתענג על היופי הנפלא הגנוז בכל תורה ולמצוא את העצות הגנוזות שאינם כתובות בפירוש אל ניכרים רק למעיין ומתבונן בדבריו הקדושים. מי ייתן שנזכה לעסוק ולהעמיק חקור בתורת הצדיק - כפי שגילה לנו רבינו כי פניו שכלו ונשמתו של הצדיק גנוזים בכתביו, וכפי שגילה לנו התלמיד הגדול מוהרנ"ת כי בפרט לאחר הסתלקות הצדיק עלינו "לְחַפְּשׁוֹ וּלְבַקְּשׁוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְסַלֵּסַל וּלְחַפְּשׁ בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה וְלִלְבֹּךְ בְּדַרְכָּיו וְאוֹרְחוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן הַרְבֵּה לְפָנָיו ה' יִתְבַּרֵךְ עַד שְׁיִרִיד דְּמַעוֹת הַרְבֵּה עַד שְׁיִשְׁפֹּךְ לְבוֹ כַּמִּים לְפָנָיו ה' עַד שְׁיִזְכֶּה לְמַצָּא וּלְהַשִּׁיג פְּנִימִיּוֹת פְּנֵי תוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק בְּעֶצְמוֹ, כִּי עֵקֶר הַצְּדִיק הוּא תוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁשָּׁם גְּנוּז רוח הַקְּדוֹשׁ שְׁלוֹ" (לקוטי הלכות חו"מ - שלוחין ה יב).

ברגשי סיפוק ושמחה הננו להגיש בזאת בפני כלל אנשי שלומינו היקרים, לומדי ומעייני תורת הצדיק, חוברת מיוחדת של התורה החדשה הנלמדת בתקופה הקרובה במסגרת הפרויקט 'לטייל בתורתו' על ידי המוני אנשי שלומינו, בחורי החבורות ואברכי הכוללים, תורה ע' - 'ויהי ביום השמיני'. הזדמנות חדשה ומיוחדת נפתחת כאן לפנינו, לנצל את החודש האחרון של החורף וימי בין הזמנים ניסן, להתעלות דווקא עכשיו מהעייפות והזיקנה, לפגוש את הרבי בכל יום ויום על ידי הלימוד בתורה קצרה אך מופלאה, שווה לכל נפש, אבל שזורה בעצות רבות לעבודת השי"ת - ואנו תקווה כי גם אלו שלא הצטרפו ונמנו עד כה עם שאר חבריהם לדבר מצווה זו, יזהו את ההזדמנות המשחרת עתה לפתחם וינצלנה.

מטרת הדפסה זו - במסגרת פרויקט 'לטייל בתורתו', לעידוד לימוד ליקוטי מוהר"ן בעמקות ובהתבוננות, כרצון רבינו הק' - הינה לאפשר לכל ההולכים עם התורה ללמוד את התורה בישוב הדעת מתוך התבוננות - 'ללכת עם התורה' פשוטו כמשמעו - בלכתם בדרך, בנסיעות וברגעים של פנאי - על מנת שנוכל כולנו כאחד לטייל בתורת הצדיק ולעיין בה תמידין כסדרן, בכל עת ובכל שעה.

בחוברת זו הוספנו והדפסנו את ההלכות שכתב מוהרנ"ת על תורה זו ואף צירפנו את הליקוטי תפילות, הכול ביופי ובהדר,

ביקרא דאורייתא,
מערכת 'לטייל בתורתו'

הרבי 'מושך' אותך, רק אל תתנגד!

דווקא עכשיו, בסוף הזמן, בסוף החורף, זה ההזדמנות להתחיל. להתחיל התחלה חדשה מעכשיו, מהרגע!

'כי בתחילה היו כל ההתחלות מפסח, אבל עכשיו כל ההתחלות מפורים'. בטבע האדם לסמן את נקודת ההתחלה שלו היכן שבאמת יש התחלה חדשה סביבו. ביום חמישי כשעולה בלב האדם רצון להתחדש, הוא דוחה את זה ליום ראשון, בסוף התפילה, כששמים לב שכבר אוחזים ב'שים שלום' ועדיין לא התפללו כראוי, הטבע האנושי דוחה את ההתחדשות לתפילה הבאה בעזרת השם...

אבל רבינו מגלה לנו שעבודת ה' היא היכולת להתחדש דווקא בסוף, כשהזמן כבר הולך לקראת סיום והציון של מחצית השנה עומד מתחת לציפיות ומתחת לממוצע, אז דווקא לשנס מותניים לאמץ ידים רפות ולהתחיל מהתחלה!

וזה הזמן למי שרוצה להצטרף למעגל הלומדים, שכבר טעמו את הטעם הטוב, ומעידים כאלף עדים על התמורה העצומה שחלה בחייהם, ובכל התקרבותם והתקשרותם לרבי. אל תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תפנה.

לתועלת הציבור הרחב, זה שמרגיש קצת רחוק, ומתבונן די בייאוש על מה שמתרחש סביבו, בחרנו ללכת בתקופה הקרובה עם תורה ע' - ויהי ביום השמיני, תורה קצרה, מובנת וברורה, מצד אחד היא שווה לכל נפש ממש, מצד שני אפשר להתעמק בה ולדלות מתוכה עצות ודרכים נפלאות לעבודת ה'.

אין אחד שיכול לומר זה לא בשבילי, התורה הזאת שמדברת על כל עניין ההתקרבות לצדיק, כוח המושך וכוח המכריח לא יכולה להשאיר אף אחד מאחור. כולנו נמשכים ורצים לטעום את התורה והדיבורים הקדושים והמושכים הללו.

בסך הכול כולנו הולכים עם תורה זו למשך תקופה קצרה, עד אחרי חג הפסח, ימים קדושים שכולם נמשכים וכוספים להתחדש ולהתחזק בתורת הצדיק, בעיון ובעומק כל חד כפום שיעורא דיליה. אל תישאר מאחור.

אנחנו רק צריכים לפתוח את הספר או את החוברת, להתחבר עם ניגון מתוק למילים הקדושות, להתבונן עם הלב והמוח, לתת משמעות כל דיבור, ואז הטעם יגיע מאליו...

לטייל בתורתו

בסוף וזקק אתם בזה ובכסף, הינו שיצטרף ויזקק הכסף והזהב שהוא של גולה בנ"ל, שהוא בחינת משפחה שנממעה בנ"ל:

וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין ע): הנושא אשה לשם ממון הוון לה בנים שאינם מהגנים; כי בשנשאה לשם ממון, ופונה עצמו להממון, הוא שוטה וכסיל. כי לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו (קהלת י), הינו שהחכם בשנשאה אשה הוא פונה לימינו, הינו להתורה, שהוא בחינת ימין, כמו שכתוב (דברים לו): מימינו אש דת למו. הינו, שנושא אשה בשביל התורה, כדי שילמד תורה בטהרה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מנחות ק): הלומד תורה בטהרה נושא אשה וכו'. אבל לב כסיל לשמאלו, שנושא אשה בשביל ממון, שהוא בחינת שמאל, כמו שכתוב (משלי ג) בשמאלה עשר וכבוד. ונמצא בשנשאה לשם ממון הוא כסיל, ופוגם ואוכר דעתו, ועל כן הוון לה בנים שאינם מהגנים, מאחר שפגם הדעת, שמשם באים הבנים:

ודע, שעל ידי שפונה עצמו להממון, מזה נעשים שונאים. כי עקר התגברות השנאה, הוא בא מבלבול ועכירת המוח. כי אהבה תלויה בדעת ושכל, וכמו שכתוב (איוב לו): הקשית בניה ללא לה, כי השא אלוק חכמה. הינו, שאין לה אהבה על בניה, זה בא מחמת שאין לה חכמה. ועל כן כשיש לו עכירת המוח, מזה יונקים ומתגברים השונאים. וכפי הבלבול והעכירות של המוח על ידי תאות ממון, בן התגברות השונאים. ולפעמים נעשים מזה שונאי חנם, כי לפי תאותו ופנייתו לממון, בן נעשה כסיל, וכן נתעבר מוחו, וכן מתגברים השונאים. וכל זמן שהעכירות בתוך המוח, אוי השונאים המתגברים משם, הינו מהעכירות המוח, הם גם בן שונאים בדעת ובמח, שיש להם טעם על שנאתם, אף שהדעת הנה הוא בחינות עכירות המוח, כי עקר השנאה הוא רק מעכירת המוח, עם כל זה יש להם על כל פנים טעם על שנאתם, מאחר שהעכירות עדין בתוך המוח. אבל דע, שלפעמים חושק כל כך לממון, ונעשה כל כך כסיל, עד שאין המוח יכול לסבל כלל העכירות, עד שיוצא בבחינות שערות, כי שערות הם מותרים מחין פידוע. ואז גם השונאים הבאים משם, הינו מהעכירות הזאת, מבחינת מותרים מחין, מבחינת שערות, הם שונאי חנם. כי אין להם שום טעם על שנאתם, מאחר שאינם באים אפלו מהעכירות שבתוך המוח, רק ממותרים מחין, מבחינת שערות. על כן אין להם שום טעם ודעת, אפלו של עכירת מוח, על שנאתם, והם רק שונאי חנם. וזה בחינות (תהלים סט): רבו משערות ראשי שונאי חנם; כי שונאי חנם באים מבחינת שערות, מותרים מחין בנ"ל: אבל החכם, אף שיש לו גם בן מותרים מחין, בחינת שערות, דע, שהחכם, בחינות מותרים מחין ושערות שלו, הם בחינת שער, בימין על השין. שמותרים מחין שלו, הם בחינת שערות, שפותח בהם שערי החכמה והמדע לעבודת השם ותברך. כי מחמת שמחו בעצמו, אי אפשר להעולם לסבל

לקבל מאורו, הוא צריך להתלבש ולהתכסות עצמו, ולהשפיל עצמו לדברים קטנים ונמוכים, כדי שיוכלו העולם לקבל ממנו, כדי שיפתח להם שערי החכמה והמדע לקרבם להשם ותברך. בבחינת (משלי יד): שחו רעים לפני טובים, ורשעים על שערי צדיק. שקדי לשחות ולהכניע הרעים לפני הטובים, צריך להביא הרשעים על שערי צדיק בנ"ל. וזהו אצל הצדיק בחינת מותרים מחין, בחינת שערות. נמצא שהשערות של החכם, הם בחינת שער בימין. אבל אצל הרשע הכסיל, הם שערות ממש בשמאל. וזה בחינת: לב חכם לימינו, ולב כסיל לשמאלו. ועל כן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם בקדושין ע): הנושא אשה שאינה הוגנת לו, אליהו בופתו כו'. כי בשנשאה אשה שאינה הוגנת לו, בודאי אינו מתרצה בחלקו, בממון, באשת נעוריו, ובחר בפה שאינו שלו, שאינה הוגנה לו. ועל ידי זה הוא בחינת מותרות, בחינת שערות בנ"ל, על בן אליהו ממנה על זה לעגשו, כי הוא בעל שער (מלכים ב א), שממנה על זה, על בחינת שערות, לעשות בהם דין. ועל כן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם): אליהו בופתו, והקדוש ברוך הוא רוצעו. זה בחינת מחין, ובחינת מותרים מחין. בופתו - בחינת מחין, בחינת תפלין, בחינת (שה"ש ז): מלך אסור ברהמים, ברהימי מחין, שהם בחינת תפלין, כמובא. רוצעו - זה בחינת מותרים מחין, בחינת רצועות, שהן בחינת מותרים מחין:

[זאת התורה של חמר אסור גולה, והתורה שבסימן ס"ח הקודם, מענין פגם הפעם שבמפסיד העשירות - שני התורות אלו, יש להם חבור ושיבות זה לזה, כמובן למשכיל, והם מחברים יחד בתוך התורה של היכל הקדש שבסימן ג"מ, כי שם הובאו שני ענינים אלו בקצור בתוך המשך התורה ההיא. עין שם היטב]:

ע

ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל: (ויקרא ט)

כי כל הדברים הם על הארץ, כמו שאנו רואין בחיוש, שהכל גדל מן הארץ, וכל הדברים והברייות הולכים ומנחים על הארץ, ואי אפשר שיפסקו ויתרחקו מהארץ. אם לא על ידי כח המכריח, הינו על ידי שיש מי שמכריח הדבר, ונוטלו ממקומו מהארץ, ומרחיקו ממנה. וכפי כח המכריח, בן נרחק הדבר מהארץ. ואחר כך בשנפסק כח המכריח, חוזר הדבר להארץ. כגון: אם זורק אדם דבר למעלה, או על ידי כחו מכריח הדבר ומפסיקו מהארץ. וכפי כחו, בן מכריח הדבר וזורקו למעלה יותר. ואחר כך בשנפסק כחו, שהוא כח המכריח, חוזר הדבר ונופל להארץ. כי הארץ יש לה כח המושך, וממשכת כל הדברים לעצמה. כי אם לאו, לא היו יכולים להתקיים עליה, כי היה ראוי לפל מפנה, מחמת שהיא פדורית, וכל בני העולם עומדים סביבה פידוע, אף שיש לה כח המושך. ועל כן בשנפסק כח המכריח, וחוזר הדבר ונופל למטה להארץ, כל מה שמתקרב יותר למטה, הוא פורח ונופל למטה במהירות

בחינת משה, שהיה ענו מכל האדם, כמו שכתוב (שמות ט): ויקם משה את המשכן. ואחר לא היה יכול להקימו, כי דוקא זה הצדיק, שהוא בחינת עפר, בחינת פח המושף, יכול להקים המשכן, שהוא בחינת פח המושף, להמשיך האלקות פנ"ל: וזה שכתוב (דברים י): לא מרפכם חשק ה' בכם כי אתם המעט, ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (חולין פט והובא בפרש"י שם): לא וכו', רק מחמת שאתם ממעיטין עצמכם וכו', חשק ה' בכם. כי מחמת שהם ממעיטין ומקטינים עצמן, על ידיהם הם בבחינת עפר, שיש לו פח המושף, בחינת משכן, שמושיף האלקות פנ"ל, ועל כן חשק ה' בכם. וזה בחינת (ישעיה נ): אשכן את דכא, כי על ידי שפלות, שמושים עצמו בעפר, על ידיה יש לו פח המושף, להמשיך השם ותברך אצלו, שזהו בחינת המשכן פנ"ל: וזה בחינת הכבוד הנאמר אצל המשכן, כמו שכתוב (שמות כט): ונקדש בכבודי, וכמו שכתוב (שם ט): וכבוד ה' מלא את המשכן. כי כל הכבוד שיש לכל אדם שבעולם, מקטן ועד גדול, כלם הם מקבלים רק מזה הצדיק, שהוא בחינת עפר, בחינת משכן, שמוטו נמשך הכל. כי כל הכבוד והגדלה, הוא רק אצל זה הצדיק, וכלם מקבלים ממנו, כמו שכתוב (מגילה לא): כל מקום שאתה מוצא גדלתו, שם אתה מוצא ענותנותו. נמצא, שבמקום השפלות והקטנות, שם שורה כל הכבוד והגדלה, כמו שכתוב: אשכן את דכא. ועל כן כל הראשים שבעולם, מקבלים כבודם מזה הצדיק, שהוא בחינת עפר. וכן התחדשות הכבוד, כי בכל פעם נתחדש הכבוד, שזה הממנה בא להתמנות אחר, ונתחדש הראשיות והכבוד, הוא הכל על ידי זה הצדיק. כי כפי הקמתו את המשכן בכל פעם, שמושים בא הכבוד, בבחינות: וכבוד ה' מלא את המשכן פנ"ל, כן נתחדש כל הכבוד והראשיות פנ"ל:

וזה: ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל. כי כשהצדיק צריך לקרות את ראשי העם, הוא קורא אותם בזה שהוא מקים את המשכן, ששם הכבוד פנ"ל, ועל ידיה קורא אותם, כי כלם באים אליו לקבל הכבוד ממנו. וזה: ביום השמיני, שהקים משה את המשכן, על ידיה: קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל, שהם כלל ראשי העם, מקטן ועד גדול. כי על ידי הקמת המשכן, קרא את כל ראשי העם, שהם בחינת אהרן ובניו וכו' פנ"ל: וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה א): שניסן ראש השנה למלכים, כי אז היה הקמת המשכן, שמושים נמשך הכבוד של מלכים, של כל הממנים והראשים פנ"ל. ועל כן היה הקמת המשכן בראש חודש ניסן דוקא, כי זה בחינת ראש חודש, שעל ידיה נתחדשים כל הראשים פנ"ל, וזהו בחינת: ראש חודש ניסן ראש השנה למלכים פנ"ל:

עא

דע, שקשה מאד להיות מפרסם, כי מה שהוא מפרסם, הוא מזיק לו מאד, כי לפעמים צריך לסבל יסורין בשביל רבים, כמה שכתוב (ישעיה נג): ובחברתו נרפא לנו. כי מאחר שהוא

יותר, זה מחמת שמתקרב להפח המושף של הארץ, על כן נופל במהירות יותר למטה. והצדיק הוא בחינת עפר הנ"ל, כי הצדיק הוא יסוד עולם, כמו שכתוב (משלי י): וצדיק יסוד עולם; וכל הדברים עומדים עליו, ויש לו פח המושף, להמשיך כל הדברים אליו. כי זה הצדיק הוא רק יחיד בעולם, שהוא יסוד עולם, שכל הדברים נמשכים ממנו, ואפלו כל הצדיקים הם רק ענפים ממנו, כל אחד לפי בחינתו. יש שהוא בחינת ענף, ממנו, ויש שהוא בחינת ענף מן הענף. כי זה הצדיק היחיד בעולם, הוא ענו ושפל, ומשים עצמו בעפר, בבחינות (בראשית יח): ואנכי עפר ואפר, ועל כן הוא יסוד עולם, הינו בחינת עפר, שכל הדברים הם עליו פנ"ל. וזה שאנו מבקשים: ונפשי בעפר לכל תהיה; הינו שיהיה לה פח המושף, להמשיך הכל אליו בעפר פנ"ל. וזה הצדיק ממשיך כל ההשפעות לעולם, בבחינות (איוב כח): ועפרות זהב; שכל ההשפעות נמשכין מבחינות עפר, מהצדיק הנ"ל. ועל כן אם נותנין צדקה לזה הצדיק, הוא מתברך מיד, כי הוא בחינת זריעה על העפר, שמוצמחת כפול כפלים, בבחינות (הושע י): זרעו לכם לצדקה וקצרו לפי חסד. אבל אם נותן צדקה למי שאינו בחינת עפר כלל, אינו עושה פרות. וזה שקלל ירמיה את אנשי ענתות: בעת אפך עשה בהם - הכשילם בעניים שאינם מהגנים (כבא קמא טו); הינו שאינם בבחינת עפר כלל, ועל כן הצדקה שנותנים להם אינה בחינת זריעה כלל. והנה היה ראוי שימשכו כל בני אדם לזה הצדיק, שהוא בחינת עפר, שיש לו פח המושף פנ"ל. אך על ידי פח המכריח, מפסיקין ומרחיקין ממנו. הינו, שיש בני אדם, שעל ידי דבורם ומעשיהם הם מכריחים את בני אדם להפסיקם ולהרחיקם מהצדיק הנ"ל. ולפי פח המכריח, כן מרחיק מהצדיק פנ"ל, ואחר כך, כשיפסיק פח המכריח, יחזר וימשיך עצמו ויתקרב להצדיק שהוא בחינת עפר פנ"ל, כי כשיפסיק המכריח, ישוב להעפר, להצדיק הנ"ל, שיש לו פח המושף פנ"ל. ועל כן יש בני אדם שהם רחוקים מאד מהצדיק, מחמת שהם עדין בפח המכריח המרחיק אותם, אבל אחר כך כשיפסיק פח המכריח, יחזרו ויתקרבו פנ"ל. וזה שאנו רואין, כשאדם נוסע להצדיק, כל מה שמתקרב למקום הצדיק יותר, יש לו חשק יותר, מחמת שמתקרב יותר להפח המושף פנ"ל:

וזה בחינת משכן, כי משכן היה לו פח המושף, להמשיך אלקות למקום שהיה עומד שם, בחינת (שה"ש א): משכני אחריו גרוצה. אחריו גרוצה דוקא, כי כל מה שמתקרב יותר אליו, הוא רץ ביותר פנ"ל, מחמת הפח המושף פנ"ל. וכמוכא במדרש (שמות פ' לא), שהמשכן הוא לשון משכן, שהוא משכון לישראל, שתשרה שכינה אצלם אפלו אם יחטאו, חס ושלום, כמו שכתוב (ויקרא כו): ונתתי משכני בתוכם ולא תגעל נפשי אתכם. נמצא שעל ידי המשכן, השכינה שורה בישראל. הינו פנ"ל, כי משכן לשון משכני וכו', שיש לו בחינת פח המושף, להמשיך אלקות למקום שהיה עומד שם פנ"ל. ועל כן אי אפשר להקים את המשכן, אלא הצדיק שהוא בחינת עפר,

"רבנו של עולם..."

אַתָּה יִדְעָתָ אֶת הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּים הָאֵלֶּה
שֵׁשׁ לָהֶם זֶה הַכֹּחַ, אֶתָּה יִדְעָתָ גְּדֻלָּתָם וּגְבוּרָתָם
וְתַפְאֵרָתָם וְרַתְקָפָם לְנִצְחָה,

וְעֵצָם כֹּחַם שֵׁשׁ לָהֶם לְהַמְשִׁיךְ אֲלֵיהֶם וּלְתוֹרָתָם
הַקְּדוּשָׁה וּלְדַרְכֵיהֶם וְעֲצוֹתֵיהֶם הַנִּפְלְאוֹת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ,
וּכְמָרָה טוֹבוֹת הָיוּ נִצְמָחוֹם עַל יְרֵי זֶה לְנִצְחָה,

כִּי רַתְקוֹן כָּל הָעוֹלָמוֹת
וּגְאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה הַמְעֻתָּרֶת לָבוֹא,
הַזֶּלַל תֵּלְאוֹי בְּזֹרָה"

(ליקוטי תפילות ע')

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו
וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל (וַיִּקְרָא ט)

כִּי כָּל הַדְּבָרִים הֵם עַל הָאָרֶץ, כְּמוֹ
שֶׁאֲנִי רוֹאִין בְּחוּשׁ, שֶׁהַכֹּל גָּדֵל מִן
הָאָרֶץ, וְכָל הַדְּבָרִים וְהַבְּרִיּוֹת הוֹלְכִים
וּמְנַחִים עַל הָאָרֶץ. וְאִי אֶפְשָׁר שִׁיִּפְסְקוּ
וַיִּתְרַחֲקוּ מֵהָאָרֶץ, אִם לֹא עַל יְדֵי כַח

הַמְכַרִּיחַ, הֵינּוּ עַל יְדֵי שְׂיִישׁ מִי שֶׁמְכַרִּיחַ
הַדָּבָר וְנוֹטְלוֹ מִמְּקוֹמוֹ מֵהָאָרֶץ וּמְרַחֵיקוֹ
מִמְּנָה. וְכִפִּי כַח הַמְכַרִּיחַ כֵּן נִתְרַחֵק
הַדָּבָר מֵהָאָרֶץ, וְאַחַר כֵּךְ כְּשֶׁנִּפְסַק כַּח
הַמְכַרִּיחַ, חוֹזֵר הַדָּבָר לְהָאָרֶץ. כְּגוֹן: אִם
זוֹרֵק אָדָם דָּבָר לְמַעְלָה, אֲזִי עַל יְדֵי כַחוֹ
מְכַרִּיחַ הַדָּבָר וּמִפְּסִיקוֹ מֵהָאָרֶץ, וְכִפִּי
כַחוֹ, כֵּן מְכַרִּיחַ הַדָּבָר וְזוֹרֵקוֹ לְמַעְלָה
יוֹתֵר. וְאַחַר כֵּךְ כְּשֶׁנִּפְסַק כַּחוֹ, שֶׁהוּא
כַּח הַמְכַרִּיחַ, חוֹזֵר הַדָּבָר וְנוֹפֵל לְהָאָרֶץ.

כִּי הָאָרֶץ יֵשׁ לָהּ כַּח הַמוֹשֵׁךְ, וּמִמְּשַׁכֶּת
כָּל הַדְּבָרִים לְעֶצְמָהּ, כִּי אִם לָאוּ, לֹא
הָיוּ יְכוּלִים לְהִתְקַיֵּם עָלֶיהָ, כִּי הָיָה רָאוּי
לְפֹל מִמְּנָה מִחֲמַת שֶׁהִיא כְּדוֹרִית, וְכָל

שאלות - הערות

בְּנֵי הָעוֹלָם עוֹמְדִים סְבִיבָה כִּידוּעַ, אֶךְ
 נִשְׂיֵשׁ לָהּ כַּח הַמוֹנֵשׁ. וְעַל כֵּן כְּשֶׁנִּפְסַק
 כַּח הַמְּכַרֵּית, וְחוֹזֵר הַדָּבָר וְנוֹפֵל לְמִטָּה
 לְהָאָרֶץ, כָּל מֵה שְׁמַתְקָרֵב יוֹתֵר לְמִטָּה,
 הוּא פוֹרַח וְנוֹפֵל לְמִטָּה בְּמַהִירוֹת יוֹתֵר,
 זֶה מִחֲמַת שְׁמַתְקָרֵב לְהַכַּח הַמוֹנֵשׁ
 נֶשֶׁל הָאָרֶץ, עַל כֵּן נוֹפֵל בְּמַהִירוֹת יוֹתֵר
 לְמִטָּה.

וְהַצְדִּיק הוּא בְּחִינַת עֶפְרַיִם הַנִּלְלִי, כִּי
 הַצְדִּיק הוּא יְסוּד עוֹלָם כְּמוֹ שְׁכַת־טוֹב (מִשְׁלֵי
 י): "וְצְדִיק יְסוּד עוֹלָם", וְכָל הַדְּבָרִים
 עוֹמְדִים עָלָיו, וַיֵּשׁ לוֹ כַּח הַמוֹנֵשׁ,
 לְהַמְּשִׁיךְ כָּל הַדְּבָרִים אֵלָיו. כִּי זֶה הַצְדִּיק,
 הוּא רַק יְחִיד בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא יְסוּד עוֹלָם,

שָׁכַל הַדְּבָרִים נִמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ, וְאַפְלוּ כָּל
הַצְּדִיקִים הֵם רַק עֲנָפִים מִמֶּנּוּ, כָּל אֶחָד
לְפִי בְּחִינָתוֹ, יֵשׁ נֶשֶׁהוּא בְּחִינּוֹת עֲנָף,
מִמֶּנּוּ, וְיֵשׁ נֶשֶׁהוּא בְּחִינּוֹת עֲנָף מִן הָעֲנָף.

כִּי זֶה הַצְּדִיק הַיְחִיד בְּעוֹלָם, הוּא עָנּוּ
וְשָׁפַל וּמֵשִׁים עֲצָמוֹ כְּעֶפֶר, בְּבְחִינּוֹת
(בְּרֵאשִׁית י"ח): "וְאֲנֹכִי עֶפֶר וְאֶפֶר". וְעַל
כֵּן הוּא יְסוּד עוֹלָם, הֵינּוּ בְּחִינַת עֶפֶר,
שָׁכַל הַדְּבָרִים הֵם עָלְיוֹ כַּנֵּ"ל. וְזֶה נֶשֶׁאֲנּוּ
מִבְּקָנָשִׁים: 'וְנִפְשֵׁי כְּעֶפֶר לְכֹל תְּהִיָּה',
הֵינּוּ נֶשֶׁיְהִיָּה לָהּ כַּח הַמוֹנֵשֶׁךְ, לְהַמְנִשֵּׁךְ
הַכֹּל אֵלָיו כְּעֶפֶר כַּנֵּ"ל.

שאלות - הערות

וְזֶה הַצְּדִיק, מִמְּשִׁיךְ כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת
 לְעוֹלָם, בְּבַחֲיוֹת (אִיּוֹב כ"ח): "וְעִפְרוֹת
 זֶהב", נִשְׁכַּל הַהִשְׁפָּעוֹת נִמְשָׁכִין מִבְּחִינֹת
 עֶפֶר, מֵהַצְּדִיק הַנִּלְוֵה. וְעַל כֵּן אִם נוֹתֵנִין
 צְדָקָה לְזֶה הַצְּדִיק, הוּא מֵתְבָרֵךְ מִיָּד. כִּי
 הוּא בְּחִינַת זְרִיעָה עַל הָעֶפֶר, נִשְׁמַצְמַחַת
 בְּכָל כְּפָלִים, בְּבַחֲיוֹת (הוֹשֵׁעַ י): "זִרְעוּ
 לָכֶם לְצְדָקָה וְקַצְרוּ לְפִי חֶסֶד". אֲבָל אִם
 נוֹתֵן צְדָקָה לְמִי נִשְׁאִינֹו בְּחִינַת עֶפֶר כָּלֵל,
 אִינוֹ עוֹשֶׂה פְרוֹת. וְזֶה שֶׁקָּלֵל יִרְמִיָּה אֶת
 אֲנָשֵׁי עֲנָתוֹת: "בֵּיעַת אֶפְרַיִם עֲשֵׂה בָהֶם"
 'הַכְּשִׁילִים בְּעֵנִיִּים נִשְׁאִינִם מִהַגָּנִים' (בְּבֹא
 קָמָא ט"ז:), הֵינֹו נִשְׁאִינִם בְּבַחֲיוֹת עֶפֶר כָּלֵל,

וְעַל כֵּן הִצְדָּקָה שְׁנוֹתָנִים לָהֶם אֵינָה
בְּחִינַת זְרִיעָה כָּלָל.

וְהֵנָּה הִיא רְאוּי שְׂיִמְנְשׁוּ כָּל בְּנֵי
אָדָם לְזֶה הִצְדִּיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶפֶר,
שֵׁישׁ לוֹ כַּח הַמוֹנֵשׁ כַּנ"ל. אֲךָ עַל יְדֵי
כַח הַמְּכַרִּיחַ, מִפְּסִיקִין וּמְרַחֲקִין מִמֶּנּוּ.
הֵינּוּ, שֵׁישׁ בְּנֵי אָדָם, שֶׁעַל יְדֵי דְבוּרָם
וּמַעֲשֵׂיהֶם, הֵם מְכַרִּיחִים אֶת בְּנֵי אָדָם
לְהַפְּסִיקָם וּלְהַרְחִיקָם מֵהִצְדִּיק הַנ"ל.
וּלְפִי כַח הַמְּכַרִּיחַ, כֵּן מְרַחֵק מֵהִצְדִּיק
כַּנ"ל. וְאַחַר כֵּךְ כְּשֵׁיפְסִיק כַּח הַמְּכַרִּיחַ,
יַחֲזֹר וַיִּמְנֵשׁ עֲצָמוֹ וַיִּתְקַרֵּב לְהִצְדִּיק
שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶפֶר כַּנ"ל. כִּי כְּשֵׁיפְסִיק
הַמְּכַרִּיחַ, יָשׁוּב לְהַעֲפֹר לְהִצְדִּיק הַנ"ל,

שאלות - הערות

נְשִׂישׁ לוֹ כַּחַּ הַמוֹשֵׁךְ כַּנִּ"ל. וְעַל כֵּן יֵישׁ
 בְּנֵי אָדָם נְשִׂים רְחוּקִים מְאֹד מֵהַצְּדִיק,
 מִחַמַּת נְשִׂים עֵדִין בַּכַּח הַמְּכַרֶּיחַ
 הַמְּרַחֵיק אוֹתָם, אֲבָל אַחַר כֵּךְ כְּשִׁיפְסִיק
 כַּח הַמְּכַרֶּיחַ, יִחְזְרוּ וְיִתְקַרְבוּ כַּנִּ"ל. וְזֶה
 נְשִׂאנוּ רוֹאִין, כְּשִׂאָדָם נוֹסֵעַ לְהַצְּדִיק, כָּל
 מֵה נְשִׂמְתְּקָרֵב לְמָקוֹם הַצְּדִיק יוֹתֵר, יֵישׁ
 לוֹ חֲנֻק יוֹתֵר, מִחַמַּת נְשִׂמְתְּקָרֵב יוֹתֵר
 לְהַכַּח הַמוֹשֵׁךְ כַּנִּ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת מְשֻׁכֵּן, כִּי מְשֻׁכֵּן הָיָה לוֹ כַּח
 הַמוֹשֵׁךְ, לְהַמְּשִׁיךְ אֶלְקוֹת לְמָקוֹם שֶׁהָיָה
 עוֹמֵד שָׁם. בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים א): "מְשֻׁכְנֵי
 אַחֲרֶיךָ נְרוּצָה", 'אַחֲרֶיךָ נְרוּצָה' דִּיקָא.
 כִּי כָּל מֵה נְשִׂמְתְּקָרֵב יוֹתֵר אֵלָיו, הוּא רָץ

בְּיוֹתֵר כַּנֵּ"ל מִחֲמַת הַכַּח הַמוֹשֵׁךְ כַּנֵּ"ל.
 וְכַמּוּבָא בַּמְדָּרָשׁ (שְׁמוֹת פָּרָק ל"א) שֶׁהַמְּשַׁכֵּן
 הוּא לְשׁוֹן מְשַׁכּוֹן, שֶׁהוּא מְשַׁכּוֹן לְיִשְׂרָאֵל
 שֶׁתְּשׂוּרָה נְשַׁכֵּינָה אֶצְלָם אֲפֹלוּ אִם
 יִחַטְאוּ, חֵם וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא
 כ"ו): "וְנָתַתִּי מִשְׁכְּנִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא תִגְעַל
 נַפְשִׁי אֶתְכֶם". נִמְצָא שֶׁעַל יְדֵי הַמְּשַׁכֵּן,
 הַנְּשַׁכֵּינָה שׂוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל. הֵינּוּ כַּנֵּ"ל, כִּי
 מְשַׁכֵּן לְשׁוֹן מְשַׁכְּנֵי וְכוּ', שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּחִינַת
 כַּח הַמוֹשֵׁךְ, לְהַמְּשִׁיךְ אֱלֻקוֹת לְמָקוֹם
 שֶׁהִיא עוֹמֵד שָׁם כַּנֵּ"ל.

וְעַל כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְהַקִּים אֶת הַמְּשַׁכֵּן,
 אֲלֹא הַצְּדִיק שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶפְרָיִם,
 בְּחִינַת מִשֶּׁה, שֶׁהִיא עָנּוּ מִכָּל הָאָדָם,

שאלות - הערות

כִּמוֹ שְׂכָתוֹב (שְׁמוֹת מ'): "וַיִּקָּם מִשָּׁה אֶת
הַמִּשְׁכָּן". וְאַחַר לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַקְיֵמוֹ,
כִּי דִוְקָא זֶה הַצְּדִיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶפֶר,
בְּחִינַת כַּח הַמוֹשֶׁךְ, יָכוֹל לְהַקִּים הַמִּשְׁכָּן,
שֶׁהוּא בְּחִינַת כַּח הַמוֹשֶׁךְ, לְהַמְשִׁיךְ
הָאֱלֻקוֹת כַּנִּ"ל.

וְזֶה שְׂכָתוֹב (דְּבָרִים ז'): "לֹא מֵרַבְּכֶם
חָשַׁק ה' בְּכֶם כִּי אַתֶּם הַמְּעֵט", וְדָרָשׁוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה (חֲלִין פ"ט וְהוּבָא
בְּפִרְש"י שָׁם): "לֹא וְכוּ' רַק מִחֲמַת שְׂאֵתֶם
מִמְעִיטִין עֲצֻמְכֶם וְכוּ', חָשַׁק ה' בְּכֶם".
כִּי מִחֲמַת שֶׁהֵם מִמְעִיטִין וּמִקְטִינִים
עֲצָמוֹן, עַל יְדֵי זֶה הֵם בְּבְחִינַת עֶפֶר, שִׁישׁ
לוֹ כַּח הַמוֹשֶׁךְ, בְּחִינַת מִשְׁכָּן, שְׁמוֹשֶׁךְ

הַאֲלֻקוֹת כַּנִּ"ל, וְעַל כֵּן חֲשַׁק ה' בָּכֶם.
 וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיה נ"ז): "אֲשַׁכֵּן אֶת דַּכָּא",
 כִּי עַל יְדֵי שְׂפִלוֹת, שְׁמִשִּׁים עֲצָמוֹ כְּעָפָר,
 עַל יְדֵי זֶה יֵשׁ לוֹ כַח הַמוֹנֵשֶׁךְ, לְהַמְנִישׁ
 הַנֶּשֶׁם יִתְבָּרֵךְ אֲצִלוֹ, שְׂזוּהוּ בְּחִינַת הַמְנִשְׁכֵּן
 כַּנִּ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת הַכְּבוֹד הַנֶּאֱמָר אֲצִל
 הַמְנִשְׁכֵּן, כְּמוֹ שְׂכַת־טוֹב (שְׁמוֹת כ"ט): "וְנִקְדַּשׁ
 בְּכְבוֹדִי", וְכְמוֹ שְׂכַת־טוֹב (שָׁם מ): "וְכְבוֹד ה'
 מָלֵא אֶת הַמְנִשְׁכֵּן". כִּי כָּל הַכְּבוֹד שֶׁיֵּשׁ
 לְכָל אָדָם שְׂבַע־עוֹלָם, מִקְּטָן וְעַד גְּדוֹל,
 כֻּלָּם הֵם מְקַבְּלִים רַק מִזֶּה הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת עָפָר, בְּחִינַת מְנִשְׁכֵּן, שְׂמִמְנוֹ
 נְמִשֵּׁךְ הַכֹּל. כִּי כָּל הַכְּבוֹד וְהַגְּדֻלָּה,

שאלות - הערות

הוא רק אצל זה הצדיק, וכלם מקבלים
 ממנו, כמו שכתוב (מגלה ל"א): 'כל מקום
 שאתה מוצא גדלתו שם אתה מוצא
 ענותותו'. נמצא, שבמקום השפלות
 והקטנות, שם שורה כל הכבוד והגדלה,
 כמו שכתוב: "אשכן את דכא".

ועל כן כל הראשים שבעולם,
 מקבלים כבודם מזה הצדיק, שהוא
 בחינת עפר. וכן התחדשות הכבוד, כי
 בכל פעם נתחדש הכבוד, שזה הממנה
 בא להתמנות אחר, ונתחדש הראשיות
 והכבוד, הוא הכל על ידי זה הצדיק.
 כי כפי הקמתו את המשכן בכל פעם,
 שמשם בא הכבוד, בבחינות: "וכבוד

ה' מלא את המשכן כנ"ל, כן נתחדש
 כל הכבוד והראשיות כנ"ל:

וזה ויהי ביום השמיני קרא משה
 לאהרן ולבניו ולזקני ישראל. כי
 כשהצדיק צריך לקרות את ראשי העם,
 הוא קורא אותם בזה שהוא מקים את
 המשכן, ששם הכבוד כנ"ל, ועל ידי
 זה קורא אותם, כי כלם באים אליו
 לקבל הכבוד ממנו. וזה 'ביום השמיני',
 שהקים משה את המשכן, על ידי זה,
 'קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל',
 שהם כלל ראשי העם, מקטן ועד גדול.
 כי על ידי הקמת המשכן, קרא את כל

שאלות - הערות

רְאִישֵׁי הָעָם, יִשְׂהוּם בְּחֵינַת אֶהְרֹן וּבָנָיו
 וְכוּ' כַּנִּ"ל:

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֹנָם לְבָרְכָה
 (ראש השנה א): 'שְׁנֵי־סָן רֹאשׁ הַשָּׁנָה
 לְמַלְכִים', כִּי אִזּוּ הָיָה הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן,
 שִׁמְשָׁם נִמְשָׁךְ הַכְּבוֹד שֶׁל מְלָכִים שֶׁל
 כָּל הַמְּמַנִּים וְהָרֹאשִׁים כַּנִּ"ל. וְעַל כֵּן
 הָיָה הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ נִיסָן
 דְּיוֹקָא, כִּי זֶה בְּחֵינַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ, שֶׁעַל
 יְדֵי זֶה נִתְחַדְּשִׁים כָּל הָרֹאשִׁים כַּנִּ"ל,
 וְזֶהוּ בְּחֵינַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ נִיסָן רֹאשׁ הַשָּׁנָה
 לְמַלְכִים כַּנִּ"ל.

ליקוטי תפילות על תורה ע'

מִשְׁכַּנִּי אֲחַרֶיךָ נְרוּצָה, כְּבוֹדְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ הָעִירָה וְהַקִּיצָה, רְבוּנוּ
 שֶׁל עוֹלָם מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדְךָ, וּבַחֲסֶדְךָ הַגָּדוֹל
 נָתַתָּ לָנוּ צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, אֲשֶׁר כְּבוֹדְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ
 שׁוֹכֵן אֲצֵלָם, וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים הוֹדַעְתָּ לָנוּ כִּי אֵין דּוֹר יְתוֹם, וְגַם
 בְּדוֹרוֹת הַלָּלוּ הִפְלֵאתָ חֲסֶדְךָ עִמָּנוּ, וְנָתַתָּ לָנוּ צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים גְּדוֹלִים
 וְנוֹרְאִים, קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שָׁמַם, אֲשֶׁר כָּל הַכְּבוֹד דִּקְדַּשָּׁה שׁוֹכֵן אֲצֵלָם, כִּי
 הֵם בְּחִינַת מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ, אֲשֶׁר קִדְשֵׁת שְׂכִינַת אֱלֹהוּתְךָ נִמְשָׁךְ וְשׁוֹכֵן
 אֲצֵלָם תָּמִיד, כִּי הֵם עֲנֻוִים בְּאַמֶּת שְׁמֵשִׁימִים עֲצָמָם כְּעָפָר, אֲשֶׁר כָּל
 הַבְּרִיאָה עִם כָּל פְּרֻטְיָהּ, הִכָּל כְּאֲשֶׁר לְכָל עוֹמֵד עֲלֵיהֶם, וְהִכָּל נִמְשָׁךְ
 מֵהֶם, כִּי הֵם צְדִיקֵי יְסוּדֵי עוֹלָם שֶׁהֵם יְסוּד כָּל הַבְּרִיאָה, וְהִכָּל צְרִיכִים
 לְמִשְׁךָ אֱלֵיָהֶם לְקַבֵּל חַיּוֹת וְקִיּוּם מֵהֶם, כִּי עֲלֵיהֶם עוֹמֵד הַכָּל, וְכָל
 יִשְׂרָאֵל בָּלָם הֵם עֲנָפִים מֵהֶם, וְנִמְשָׁכִים אֲלֵיהֶם וּמְקַבְּלִים כָּל הַחַיּוֹת
 וְהַשֶּׁפַע מֵהֶם, כִּי הֵם מְחִיִּין אֶת כָּלָם, וַיֵּשׁ לָהֶם כַּחַ הַמּוֹשֵׁךְ לְהַמְשִׁיךְ
 אֱלֹהוֹת אֲצֵלָם, וּלְהַמְשִׁיךְ כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם אֲצֵלָם, לְקַרְבָּם כָּלָם אֵלֶיךָ
 תִּתְּבַרְךָ לְנִצְחָה.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, ה' אֱלֹהִים אֲמֵת, אַתָּה יְדַעְתָּ אֶת
 הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים הָאֵלֶּה שֵׁישׁ לָהֶם זֶה הַכַּח אַתָּה יְדַעְתָּ גְּדֻלָּתָם
 וְגִבּוֹרָתָם וְתַפְאֲרָתָם וְתַקְפָּם לְנִצְחָה, וְעֲצָם כַּחַם שֵׁישׁ לָהֶם לְהַמְשִׁיךְ

אליהם ולתורתם הקדושה ולדרכיהם ועצותיהם הנפלאות, כל העולם כלו וכמה טובות היו נצמחים על ידי זה לנצח, כי תקון כל העולמות וגאלה השלמה המעֵתֶדֶת לבוא הכל תלוי בזה, כי ביאת המשיח תלוי בקרבת הצדיקים. אבל אתה ידעת רבוננו דעלמא כלא, גדל עצם ורבויה הכחות המכריחים המרחיקים בכל הכחות מלהתקרב לצדיקים, כי הכח המכריח מתגבר בכל עת להפסיק ולהרחיק מהצדיקים.

רבוננו של עולם, ה' איש מלחמה, מרום וקדוש, פועל גבורות, עושה חדשות, בעל מלחמות, אתה יודע את כל תקופ המלחמה הגדולה והנוראה הזאת שיש בכל עת בכל דור ודור, בין כח המושך של צדיקי אמת, שיש להם כח להמשיך כל העולם אצלם, לקרבם להבורא ותברך שמו לנצח, ובין הכח המכריח המתגבר בכל עת נגד הכח המושך, להפסיק ולהרחיק מהצדיקים ומהשם ותברך, וכמה וכמה נפשות שקעו במלחמה הזאת, אשר נטרדו משני עולמות על-ידי הכח המכריח המפסיק שהרחיקם מן הצדיקים האמתיים ואנן יתמי דיתמי, מה נעשה ומה נפעל, מי ילחום בעדנו, להכניע ולשבר ולבטל כח המכריח, כנגד כח המושך של הצדיקים.

רבוננו של עולם, ה' עוזו וגבור, ה' גבור מלחמה, עליך השלכנו את יחינו, שאתה תלחום בעדנו, ה' יריב את ריבנו, וילחם את לוחמנו, כי אתה מרום לעולם ה', ולעולם ירך על העליונה חום וחינו ורחם

עלינו, ועזרנו והושיענו בזכות הצדיקים האמתיים שיש להם כח המושך באמת, שיתגבר בהתגברות גדול ונזרא הכח המושך על הכח המכריח המפסיק, עד שיפול ויתבטל הכח המכריח הרוצה להפסיק מהצדיקים ומהשם יתברך חס ושלום, שהם כלל כל המניעות וההרחקות וההסתות והפתוים והספקות וכל מיני מחלקת וקשיות וכל התאות ומדות רעות וכל מיני מניעות שבעולם, שכלם נמשכים מכח המכריח הרוצה להפסיק מהצדיקים ומהשם יתברך וכלם יפלו ויתבטלו בבטול גמור פנגד הכח המושך של הצדיקים האמתיים, עד אשר נזכה אנחנו וזרעינו וכל זרע עמך בית ישראל וכל העולם כלו להיות נמשכים וכוזכים תמיד אחרי צדיקי אמת, וישליכו כלם את אליי כספם ואליי זהבם וכל תאותם, וילכו וירוצו אחרי צדיקים אמתיים ונזכה כלנו להתקרב להצדיקים אמתיים בהתקרבות גדול, ולשמע תורתם הקדושה וללמד ספריהם הקדושים, ולקיים את כל דבריהם ועצותיהם ושיחותיהם הקדושות בשלמות באמת ובתמימות ברצונך וברצונם הקדוש, עד אשר נזכה על-ידי-זה לשוב אליך בתשובה שלמה מהרה באמת ובלב שלם, בשמחה ובטוב לבב מרב כל.

ותזכנו לשבר ולבטל כל התאות רעות וכל המדות רעות, ונזכה לבטל עצמנו לגמרי, עד אשר נזכה לענוה אמתית בבחינת עפר ממש, עד שנזכה שיהיה לנו גם כן כח המושך, ונזכה להמשיך

אֶל־הוֹתֶךָ וְקִדְשֶׁתָּךְ אֵלֵינוּ, וְלִהְיוֹשִׁיךָ כָּל־הָעוֹלָם כְּלוֹ לְאִמּוֹנָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה וְלִצְדִיקֶיךָ הָאֱמִתִּיִּים וְלַעֲבוֹדָתְךָ וְלַתּוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר גָּלִיתָ לָנוּ עַל יְדֵי מֹשֶׁה נְבִיאָךְ, וְעַל יְדֵי כָּל צְדִיקֵי הַדּוֹר הָאֱמִתִּיִּים.

וּזְכַנּוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לַתֵּן צְדָקָה הַרְבֵּה לְעַנְיִים הַגּוֹנִים, וּבְפָרְט לְהַצְדִּיקִים אֱמִתִּיִּים וְלַבְּנֵי הַצְדִּיקִים, וְעֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנו שְׁנוֹזֵכָה לַתֵּן לָהֶם בְּכָבוֹד גָּדוֹל, וְלִהְיוֹשִׁיךָ לָהֶם כָּל צָרְכֵיהֶם בְּכָבוֹד, וְתִצְלִיחַ אוֹתָנוּ שְׁנוֹזֵכָה לַתֵּן כָּל הַצְדָּקוֹת שְׁלָנוּ לְהַצְדִּיקִים אֱמִתִּיִּים שֶׁהֵם עֲנוּיִם בְּאֵמֶת בְּבַחֲיַת עֶפֶר, וְעַל-יְדֵי-זֶה נֹזֵכָה שֶׁהַצְדָּקָה שְׁלָנוּ תַעֲשֶׂה פְרוּת מִיָּד, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב: זָרְעוּ לָכֶם לְצְדָקָה קִצְרוּ לְפִי חֶסֶד, וְתִצְמִיחַ לָנוּ עַל-יְדֵי הַצְדָּקָה כָּל טוֹב, שֶׁפֶע טוֹבָה וּבִרְכָה וּרְחֻמִּים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, בְּנֵי חַיִּי וּמְזוֹנֵי וְכָל טוֹב לְנִצָּח וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תִּשְׁמְרֵנוּ וְתִצְלִינּוּ שְׁלֵא נִכְשַׁל לְעוֹלָם בְּעַנְיִים שְׂאִינָם מְהֻגָּנִים, וְתִסַּבֵּב בְּרַחֲמֶיךָ בְּאִפְּן שְׁלֵא יִגְיְעוּ הַצְדָּקוֹת שְׁלָנוּ לְשׁוּם עָנִי שְׂאִינֵנוּ הַגּוֹן, רַק נֹזֵכָה לְהַרְבּוֹת בְּצְדָקָה לְעַנְיִים הַגּוֹנִים וְלִצְדִּיקִים אֱמִתִּיִּים עֲזָרְנוּ לְמַעַן שְׂמֶךָ, חוֹסֶה עָלֵינוּ כָּרֵב רַחֲמֶיךָ, וּזְכַנּוּ לְבוֹא לְכֹל זֶה מְהֵרָה.

וְעֲזָרְנוּ וּזְכַנּוּ לְבָרַח מִן הַכָּבוֹד בְּתַכְלִית הָאֵמֶת וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ כָּבוֹד וְקִדְשָׁה לְמַעַן שְׂמֶךָ בְּאֵמֶת, כָּבוֹד הַנִּמְשָׁךְ מִהַצְדִּיק הָאֵמֶת שִׁישׁ לוֹ כַּח הַמּוֹשֵׁךְ, אֲשֶׁר הוּא מְקִים אֶת הַמְשָׁכֵן תָּמִיד, וְאַצְלוּ שׁוֹכֵן כָּל הַכָּבוֹד הָאֵמֶת וְקִדְשָׁה, אֲשֶׁר כָּל זְקֵנֵי יִשְׂרָאֵל וְרֵאשִׁי וְשׁוֹמְרֵיו וְשׁוֹפְטָיו מְקַטְּנִים

וְעַד גְּדוּל כָּלֵם מְקַבְּלִים כָּל כְּבוֹדָם וְגִדְלָתָם מִמֶּנּוּ וּזְכָנוּ לְכָבוֹד וְדִקְדוּשָׁה
כְּזֶה אֲשֶׁר עַל יְדוֹ יִתְגַּלֶּה וְיִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ כְּבוֹדָךְ הַגְּדוֹל בְּעוֹלָם תָּמִיד,
וְתִמְלֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם בְּלוֹ בְּכְבוֹדָךְ מְהֵרָה, וּכְבוֹדָךְ יִמְלֵא כָּל הָאָרֶץ
וְיִקְרָא מְקַרָּא שְׂפָתוֹב: אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא אֶתֵּן, וְתִהְיֶה לְתִי
לְפָסִילִים, וְנֶאמַר: סִפְרוּ בְּגוֹיִם אֶת כְּבוֹדוֹ, בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו כְּבוֹד
מְלִכּוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וְגִבּוֹרֹתֶיךָ יִדְבְּרוּ, בְּרוּךְ ה' אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה
נִפְלְאוֹת לְבָדוֹ, וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ
אָמֵן וְאָמֵן.

בשם ה'
נעשה
ונצליח

עש"ן

עמ"י

לקוטי הלכות על תורה ע'

הלכות חזקת מטלטלין ד'
הלכות יום טוב ה'

באדיבות הוצאת

קרן ר' ישראל דב אודסר זצ"ל

להדפסת והפצת

ספרי רבי נחמן מברסלב זיע"א

פעיה"ק ירושלים תובכ"א

”דברי רבנו זכרוננו לְבָרְכָה, הם עמקים ורחבים מאד.
ובכל תורה ותורה יש כִּמְה וְכִמְה הַקְדָּמוֹת וְעֵנִינִים וְחֲדוּשִׁים נִפְלְאִים,

ובְכָל הַחֲדוּשִׁים שֶׁהֵשִׁם יִתְבָּרַךְ

פָּקַח עֵינַי לְחֹדֶשׁ

בָּהֶם, כָּלֵם

קְשׁוּרִים וּמְהַדְקִים

בְּקִשְׁרִים הַרְבֵּה

בְּדַבְּרֵי הַנּוֹרָאִים

וְהַקְדוּשִׁים.

ובכל מקום שמתרחב הדרוש והחדוש שחדשתי בעזרת ה' יתברך,

בְּכָל־ס צְרִיכִין לְחֹזֵר בְּכָל פַּעַם לְכַל

חֲלָקֵי הַתּוֹרָה שֶׁגִּלְדוּ רַבְּנֵנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבָרְכָה,

שְׁכָלוּלָה מְחַלְקִים וּפְרָטִים הַרְבֵּה מְאֹד”

(הקדמת ליקוטי הלכות)

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ה

ארח חיים

קעז

הוייגיר², שעקר אמנות הלוכו הוא על-ידי כח המכריח והמעבב (שהוא השפריגזונע³) - שכוּפּפּין הפרזל ומכריחין אותו על-ידי השלשלת שלא כמבעה, והיא כמבעה רוצה להתפשט אבל מעבבין אותה ומכריחין אותה וכופפין אותה בעל כרחיה, ועל-ידי זה היא כל אמנות הוייגיר, שעל-ידי שהיא מושכת עצמה תמיד למבעה להתפשט כדרךה על-ידי זה היא מושכת הגלגל הקשור בה, וכל גלגל מושך חברו, והכל באמנות נפלא, עד שעושה פעלתו להיות מורה שעות. וכן יש שארי כלים גדולים ביותר ויותר שעושים פעלות גדולות ביותר, ועקר אמנותיהם הוא על-ידי רבוי השפריגזונים⁴ שיש בהם, שהכל הוא על-ידי כח המכריח וכח המושך, כי כח המושך אי אפשר לבטל. והבן היטב הנמשל, כי טבע הנשמה להיות נמושכת תמיד לשרשה האמתי כי שם כח המושך האמתי, אך הכריחו אותה לירד לזה העולם שכלו בכלל הוא בכחינת כח המכריח נגד הנשמה שפספה ותשוקתה תמיד נמושכת למעלה לשרשה, אך כל פנתו יתברך - כדי שתתגבר בכח המושך על כח המכריח ואז תהיה מושכת אחרים עמה ואחרים לאחרים, כמו הגלגלים והאופנים של הוייגיר הנ"ל שהם מתנשאים והולכים ופועלים פעלתם דיקא על-ידי שיש כח המכריח וכח המושך וכנ"ל - וכל מה שמתגבר כח המכריח ומרחיק ביותר געשים כלים נפלאים יותר ויותר למי שבקי באמנות לבון המדה איד להגביר כח המושך בחכמה נפלאה שיפעל פעלת אמנותו. והאדם הוא בעל בחירה ויש לו כח תמיד להגביר בתשוקתו ורצונו החזק את כח המושך, ואז יהיו געשים כלים נפלאים ותקונים נוראים דיקא על-ידי שהיה כח המכריח וכנ"ל, כי על-ידי זה דיקא מושך אחר עמו וכו' - שמעלין כל הקדשות הנפולות בבחינת ונשאר גם הוא לאלקינ⁵, כשרו"ל³ עתידין פתי תרמיאות⁵ וכו', בבחינת לא גלו ישראל אלא כדי שיתוספו עליהם גרים⁶, והבן היטב לדמות המשל להנמשל כי פלא הוא. ועקר הדבר, שבתוך הקף התגברות כח המכריח אל ישפח בכח המושך שגדול ממנו הרבה וקיים לעד ולנצח, וימשיך עצמו מרחוק מאד אל כח המושך האמתי שהוא הצדיק שהוא נקדת האמת.

אל הקדשה על-ידי בחינת התפלה של הבעל כח וכו' שזה בחינת שלש רגלים כנ"ל.

הלכות יום טוב הלכה ד - נקללת בהלכות ראש חדש הלכה ה (מאות לג ואילך).

ראשי פרקים להלכות יום טוב

הלכה ה

על-פי התורה ויהי ביום השמיני קרא משה וכו', ענן שם מעגן כח המכריח וכח המושך. כי הצדיק בחינת עפר שהוא בחינת כח המושך וכו' בחינת המושך, אך יש כח המכריח וכו' ענן שם (ס"ע).

א וצריך כל אחד לזכור תמיד בזה שכל המניעות שעוברים עליו בלם הם בחינת כח המכריח שרוצה להרחיק, אבל כשמתגברין למושך עצמו תמיד אל שרשו אל נקדת האמת למקום שנחצב נשמתו משם, ועקר הכל הוא הצדיק האמת כנ"ל - אזי בקל יתגבר על כח המכריח, כי כח המושך של הצדיק האמת מושך בעצמו אל האמת, וכשהוא יהיה נמושך רצונו תמיד אליו בודאי יתגבר על כח המכריח, כי בודאי כח המושך חזק הרבה מכח המכריח, כי כח המושך נשאר קיים לעולם - וכח המכריח הוא רק לפי שעה לפי הזמן שיש כח להמכריח לרחק, אבל בסור המכריח ישוב מאליו למקומו ושרשו על-ידי כח המושך, ועל-כן כשיתגבר להמשיך אליו ברצונו תמיד לנקדת האמת ששם כח המושך האמתי בודאי יתבטל המכריח וישוב אל מקומו האמתי, ואז יהיה לו טובה גדולה מה שהיה לו כח המכריח שהיה מרחיקו, כי רק בשביל זה בא לעולם - שיעסק במלחמה זו ובאמנות זאת להגביר כח המושך על כח המכריח, ואז נעשין מזה כלים נפלאים ותקונים גדולים. כי רב האמנות של הכלים הנפלאים שנעשין בחכמה גדולה (שקורין מאשין¹) הכל הוא על-ידי חכמת כח המכריח והכח המושך, כמו למשל מלאכת

1. מכונות. 2. השעון. 3. הקפיץ. 4. הקפיצים. 5. בתי תיאטרון. 6. זכריה ט, ו. 3. עיין מגילה ו. 1. פסחים פז:

וזה בחינת מעלת בית הכנסת ובית המדרש של ישראל שעושים בגלות, שהם בחינת מקדש מעט¹ כמו שכתוב כי הפיצותים בגוים וכו', וביותר הבית המדרש של הצדיק האמתי שהוא באמת בבחינת עפר, שהוא עקר הכח המושך פנ"ל. וזה בחינת מעלת קברי צדיקים, כי הם שוכני עפר - שגם בחייהם נעשה שכן לעפר כשרו"ל (סוטה ה.) מי שנעשה שכן לעפר בחייו, מכל שכן עתה אחר הסתלקותו שאז עקר התגברות כח המושך שהוא עפר דקדשה שהוא מקום קבורת הצדיק שישם בחינת ארץ-ישראל², כמו שכתוב (תהלים לו, כט) צדיקים יירשו ארץ.

ג וזה שכתוב אחר פסוק ויהי ביום השמיני - קח לך עגל בן בקר לחטאת, ופרש רש"י לכפר על עון העגל, כי עתה נתהפך הכח המכריח ועולה לקרבן, הוא בחינת מה שמעלין עגל בן בקר דיקא לחטאת, כי משם מבחינת שור ועגל משם בעצמו השתלשלות יניקת העבודה זרה של עגל שהתגבר מסטרא דשמאל¹ - פידועל ששרש היצר הרע מסטרא דשמאלא שהוא בחינת שור ועגל כמו שכתוב (יחזקאל א, י) ופני שור מהשמאל², וצוה ה' יתברך להעלות דיקא העגל לחטאת להפך כח המכריח אל הקדשה, כי אחר כך כששבו נעשה תקון נפלא על-ידי זה דיקא פנ"ל (מהרורא קמא, וע' לקמן במהרורא בתרא שם נתבאר היטב).

ד וזה בחינת החלוק שבין שבת ויום טוב. כי כל המלאכות שכלולים בל"ט מלאכות צריכים לקדשן בבחינת מלאכת המשכן, כשרו"ל (שבת מט:) הני ל"ט [שלשים ותשע] מלאכות ממשכן גמרינן², כי בלם נמשכין על-ידי חטא אדם הראשון שאז נגזר בועת אפי' תאכל לחם עד שובך אל האדמה כי עפר אתה וכו'³, כי כל היגיעות של המלאכות - בשביל ברור האכילה והפרנסה, בבחינת כל עמל אדם לפיהו⁴, כי האכילה מחבר הנפש והגוף שהם בכלל בבחינת כח המכריח וכח המושך, כי הנפש נמשכת תמיד לשרשה, כי ירדה בזה העולם בהכרח - שנתן אותה בתוך הגוף שיש בו כח המכריח שמכריחה להתעבב בו, וכונתו יתברך לטובה כדי לגמור אמנותו הנפלא על-ידי זה דיקא פנ"ל, ועקר החבור והאמנות - על-ידי האכילה, בבחינת ומפליא לעשות, בעין

ב וזה בחינת המשכן שהקים משה במדבר. כי עקר כח המושך הוא בחינת ארץ-ישראל, שישם העפר אדמת קדש שהוא בחינת כח המושך דקדשה, והעקר - ירושלים ובית המקדש ונקדת קדש קדשים, שישם עקר עפר הקדש בחינת כח המושך דקדשה. כי יש עפר טמא בחינת עפר חוץ לארץ שהוא בחינת כח המושך דסטרא אחרא, שבאמת הוא כח המכריח ומדמה עצמו לכח המושך, כי בזה העולם הכל נתערב, ויש מונעים שמרחיקין ומפסיקין מן האמת בדבוריהם ומעשיהם שהם עקר בחינת כח המכריח - ומהפכין הדבר כאלו הם כח המושך, כי רוצים להמשיך לעצתם הרעה, וזה בחינת עפר דסטרא אחרא, אבל עקר הוא עפר אדמת קדש שהוא עפר ארץ-ישראל⁶ שישם הבית המקדש ונקדת קדשי קדשים. ועל-כן נברא האדם עפר מן האדמה במקום שנאמר בו מזבח אדמה וכו'³ כשרו"ל (ירושלמי נזיר פ"ו ה"ב), הינו פנ"ל, כדי שיתגבר בו כח המושך שיהיה נמשך לשרשו האמתי, וזה בחינת וכפר אדמתו עמו⁴. ועל-כן עקר הגאולה של מצרים שישם היו בגלות בבחינת כח המכריח - וכשיצאו משם היה עקר התקוה לבוא לארץ-ישראל ולהבית המקדש שישם עקר כח המושך כמו שכתוב⁷ ואותנו הוציא משם למען הביא אותנו אל הארץ וכו', וכמו שכתוב בשירת הים⁸ תביאמו ותפעמו בהר נחלתך וכו', והיו מוכנים לבוא לשם מיד, אך כשקלקלו בעגל וראה משה שיש כח לכח המכריח להרחיק כל כך וכו' על-כן חמל ה' יתברך וצוהו לעשות משכן שהוא בחינת קדשת הבית המקדש, דהינו שנעשה תקון נפלא בזה שיהיה כח להגביר כח המושך גם במדבר על-ידי שהיו מקימים המשכן בכל פעם, אף-על-פי שעמד על עפר המדבר שהוא מקום נחש שרף וכו' אף-על-פי-כן נעשה בקדשה בזה עד שגם שם נמשך כל קדשת הבית המקדש שהוא בחינת כח המושך דקדשה, שעל שם זה נקרא משכן בחינת משכני וכו'¹ (כמ"ש שם במאמר הנ"ל), ומזה המושך תקון נפלא - להורות שגם עתה במרידות הגלות שאנו רחוקים מארץ-ישראל כל כך, ואפלו בארץ-ישראל אין לנו מקדש וכו' - אף-על-פי-כן יהיה לנו כח גם עתה להגביר כח המושך על כח המכריח אפלו בההרחה הגדולה הזאת בבחינת מרחוק ה' נראה לי².

1. מצד השמאל. 2. שלשים ותשע מלאכות שבת אנו לומדים משלשים ותשע מלאכות שהיו במשכן. 3. עיין תיקוני זוהר חדש קסג. 4. שמות כ, כא. 5. דברים לב, מג. 6. שם פסוק ו. 7. שמות טו, ז. 8. דברים ט, טו. 9. שיר השירים א, ד. 10. ירמיה לא, 3. 11. מגילה כט. 12. יחזקאל יא, טו. 13. ליקוטי תניינא קט. 14. עיין זוהר בראשית מז. 15. עיין רמזין שמות לב, א. 16. בראשית ג, יט. 17. קהלת ו, ז.

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ה

ארח חיים

קעח

אפלו בשלמות הקדשה צריכין רצוא ושוב - שהוא בחינת שני הכחות הנ"ל, וזהו בחינת אזהרת פן יהרסו וכו'. ועל-כפן היה הכהן גדול ביום הכפורים מחליף כמה פעמים מבגדי זהב לבגדי לבן וכו', כדי שלא יגביר כח המושף ביותר מדאי. ואז כשמתנהגים בתקוננו נתהפכים העונות לזכיות, כי דיקא על-ידי זה נגמר האמנות הנפלא של כל התקונים כמובן היטב בענין המשל הנ"ל (כאות א).

ו וזה שאמרו (ברכות יז) רצוני לעשות רצונך אך שאור שבפעם מעכב וכו'. הינו שהזכיר שבת המושף חזק מאד ורצונו נמשך אל האמת לעשות רצונו ותברך, אך שאור שבפעם מעכב - שהוא כח המכריח, וזהו בעצמו שהזכיר זאת בתפלתו לפני ה' ותברך בזה הגביר כח המושף, מאחר שמעיד בפיו שכל המונעים והמסיתים הם בחינת כח המכריח ואין זה שלי כלל, וכי רצון שלי הוא רק לעשות רצונך שהוא בחינת כח המושף - בזה מבירים כח המושף שיפעל פעלתו אף-על-פי שיש כח המכריח, אדרבה על-ידי זה דיקא יהיה נגמר האמנות הנפלאות גדולות ונוראות בבחינת נגד כל עמך אעשה נפלאות וכו' - נגד דיקא, הינו על-ידי בחינת נגד כל עמך שהם בחינת המתנגדים אל האמת שהם בחינת כח המכריח שהם מונעים בדבוריהם ומעשיהם מנקדת האמת - על-ידי זה דיקא אעשה נפלאות אשר לא נבראו וכו' כי נורא הוא אשר אני עשה עמך, כי בודאי יראו אחר כך נוראות נפלאות כשיגמור ה' ותברך את פעלותיו על-ידי זה דיקא כנ"ל. וזה בחינת מה רב טובך וכו' פעלת לחוסים כך נגד בני אדם - נגד דיקא כנ"ל, שעל-ידי זה דיקא פעלת רב טוב הצפון וכו' שהוא נפלאות האמנות הנ"ל שהם בחינת נפלאות ה' ותברך שהם קבול השכר של כל הצדיקים והתשרים - שכלם נגמרו ונעשו דיקא על-ידי שהיה התנגדות בזה שהיא בחינת כח המכריח נגד כח המושף וכו'. וזה בחינת גדל מעלת הרצון והכסופין בעצמן אל הקדשה כמבאר בבריו ז"ל הרבה מזה (סי' לא. שיחות הר"ן יד. נא), כי עקר התנגדות כח המושף הוא על-ידי הרצון והכסופין כנ"ל בחינת משכני אחריו נרצה - לשון רצון, שכשהוא נמשך ברצונו אל האמת לה' ותברך ולצדיקי אמת אזי מתגבר שרש כח המושף דלעלא² שהוא בחינת משכני וכו'.

שפרש רש"י שם שקושר וכו' (ברכות ס:) - על-כפן צריך שתהיה האכילה בקדשה, באפן שיהיה הכל במשקל נפלא - שיתנהגו שני הכחות הנ"ל פראוי. וזה בחינת פגם אכילת עין הדעת טוב ורע - שאכל אכילה שעל-ידי זה אין יכולין להתקשר ולהתנהג פראוי שני הכחות הנ"ל ועל-ידי זה הכרח למות, ואז נגזר כל הל"ט מלאכות (עי' תיקוני ווהר תיקון מה) שכלם הם ברורים לברר ולתקן המאכל באמנות נפלא באפן שיוכל לקשר ולהנהיג שני הכחות הנ"ל במדה ובמשקל פראוי - שיהיה נגמר מה שצריך האדם לפעל ולתקן בזה העולם. ועל-כפן ל"ט מלאכות ממשפן גמרינו, כי שם היה כח המושף בתקונו כנ"ל. ועקר התקון הוא שבת, שאז שבין הכל למקומם ומנוחתם בבחינת מנוחת שלווה והשקט וכמח⁶, ועל-כפן אז בטלים כל המלאכות, אבל ביום טוב יש בו מלאכת אכל נפש, כי אז הוא רק בחינת מקרא קדש - ולא קדש בעצמו, כמובא בפגנות (פע"ח מקרא קדש פ"א), ועל-כפן עדין צריכין איזה ברור סמוך לגמר המאכל, אבל שאר מלאכות הרחוקים ואסורים, כי שם כח המכריח מתגבר ביותר מחמת שרחוק עדין מהתכלית, כי המשא ומתן והמלאכות - להרויח ממון לפרנסה, והממון - מסמרא דצפון¹, שמאל³, שמשם עקר בחינת כח המכריח, ועל-כפן עקר התקון - צדקה לעניים הגונים בחינת עפר, שאז נמשך מיד לכח המושף (וכל זה צריך ביאור עדיין).

ה וזה בחינת בקרבתם לפני ה' וימתו². כי כח המושף בעצמו בלי כח המכריח כלל הוא פגם - כי אי אפשר לגמר האמנות, ולמה לו חיים, כי עקר החיים על-ידי שני הכחות יחד כנ"ל. ועל-כפן נסמך לזה עבודת יום כפור שאז עונות נתהפכין לזכיות⁷ - שזה עקר נפלאות האמנות הנ"ל, ונעשה על-ידי שובכנס הכהן גדול לפני ולפנים למקום אדמת קדש תכלית הנקדה הקדושה של העפר - ששם עקר כח המושף כנ"ל. ועל-כפן צריכים להתענות ביום הכפורים, כי אז התגברות כח המושף ואז עקר תקון הטא העגל⁴ ואז נצטוו על מלאכת המשכן. ועל-כפן צריכים לאכל קדם בערב יום כפור⁵, כדי לעשות כלי וכו', כי צריכין לתמשך כח המכריח דקדשה כדי שיוכל לפעל פעלת אמנותו בשלמות ביום הכפורים - שנעשה על-ידי שני הכחות יחד דיקא, כי

1. מצד הצפון. 2. מלמעלה.

א. מנחה לשבת. 3. עיין צנא צנא כה: ג. ויקרא טו, א. 7. עיין יומא פו: ה. עיין פרכי דר' אליעזר מה. ו. זכרות ט: ז. שמות יט, כא. ח. יומא לז: ט. שמות לז, י. י. תהלים לא, כ.

רק בשביל מלחמה זאת של הפעל בחירה. וזה בחינת הטא אדם הראשון שעל ידי זה נפגמו כל הדברים ואז נגזר בועת אפיך תאכל לחם עד שובך אל האדמה שהם כל הל"ט מלאכות שבהם אחיות זהמת הנחש פמובא, כי מקדם לא היו צריכים כל כך מלאכות, ומעט דמעט שהיו צריכים היו בופוך גדול, אבל עתה וכו', וכל הדורות עוסקין בתקון זה, אבל כלם יש להם בחירה, והרבה הרבה לא די שאין מתקנין אף גם מקלקלין יותר, על כן העקר הם צדיקי הדור המבחרים שיש להם פח המושך נפלא מאד שיהיה להתגבר על כל מיני כחות המכריחים שבעולם עד שסוף כל סוף יתהפך הכל לטובה, כי דיקא על ידי עצם רבוי הכחות המכריחים המתנגדים וכו' על ידי זה דיקא יגמר האמנות הנפלא של יוצר בראשית, בבחינת פמו חלאים מעשי ידי אמן⁶ - שפחללין עד התהום, ומשם דיקא יעלה הכל ויגמר הקדשות באמנות ובמלאכות נפלאות בחינת מעשי ידי אמן כמו שדרשו רז"ל (סוכה מט.), אבל לעת עתה המלחמה חזקה ונוראה מאד.

ח וזה בחינת החלוק שבין שבת ויום טוב. כי כל עמל אדם לפיהו, שעקר כל המלאכות - בשביל אכילת האדם שהיא חיות האדם, שהיא באמת נפלאות הבורא יתברך שחיות האדם שנמשך ממקום גבה פזה, כי החיות היא השכל - שעל ידי זה משיג ויודע ממנו יתברך כמו שכתוב (קהלת ז, יב) החכמה תחיה כמו שכתוב במקום אחר (ס"א א) - וכל זה החיות אין נמשך ומתקים באדם כי אם על ידי האכילה דיקא. ועל כן רב הפרורים הם באכילה, כי עקר עליית הדברים לשרשם הוא על ידי האכילת ישראל, בפרט הצדיקים, כי על ידי האכילה מקבלים חיות ועובדים ה' יתברך וממשיכים עצמן אליו יתברך, שעל ידי זה מגביהין הכל וממשיכין לה' יתברך. אבל האכילה צריך ברורים גדולים גם בגשמיות פנראה בחוש, מפלשפן ברוחניות, וכל הפרורים שהם המלאכות כלם הם בבחינת פח המכריח פנ"ל, אבל הכל לטובה בשביל פח המושך וכו"ל. ועל כן בשבת בטלים כל המלאכות, כי אז אין ברור, כי אז אין שליטה לשום פח המכריח, כי אז שוב וחוזר הכל למקומו ושרשו במנוחה ושלום, כי אז עלית כל העולמות

ז כי הכל נברא בשביל האדם, כדי שהאדם יגביה הכל וימשך הכל לשרשו העליון שהוא הבורא היחיד הקדמון יתברך ויתעלה, דהינו על ידי שהאדם משמש עם הדבר לצרכו על ידי זה מגביה הדבר לשרשו, אם הוא צדיק שפונתו בכל הדברים שעושה לשמו יתברך לבד. אבל אין שום דבר נגמר בשלמות כי אם על ידי מעשי האדם, כי כך ברא ה' יתברך כל הדברים שהאדם יגמר הכל כמו שכתוב (בראשית ב, ג) אשר ברא אלקים לעשות, כשרז"ל (בראשית רבה יא, ו) החפים צריכין למחן וכו' וכמבאר (וכמבאר במקום אחר סי' יט), והם כלל כל המלאכות שהאדם עושה וכלם הם בבחינת פח המכריח - שמכריח את הדבר ומשנה אותו מטבעו ומקומו הראשון, כגון החורש - שמשנה האדמה ומזיז הרגבים והצורות ממקומם על ידי הפירה והחרישה, וכן הזורע - שלוקח הזרעים ממקום שמנחים ומכריחם להפילם על הארץ, וכן הקוצר וכו', אבל זה הפח המכריח הוא לטובה, כי פונתו בשביל פח המושך שהוא האדם, שאצלו עקר פח המושך לה' יתברך פנ"ל, כי אי אפשר שישמש הדבר לצורך האדם שזה עקר תקון הדבר ועליתו לחזר ולהמשיך לשרשו - כי אם על ידי שמכריחין אותו לתקנו על ידי כל המלאכות שבני האדם עושין, כי החפים אי אפשר לאכל עד שקוצרין ומחנין וכו'. נמצא שכל כחות המכריחין שבני אדם עוסקין בהם הכל לטובה בשביל פח המושך, כי בודאי אין אדם מכריח האבן להגביה ממקומו להשליכו למעלה כי אם בשביל איזה פונה לצורך בנין או איזה מלאכה, והכל לצורך האדם ששם עקר פח המושך העליון, כי עקר פח המושך האמתי הוא להמשיך הכל לה' יתברך שבשביל זה נברא הכל.

אבל כל זה אם היה העולם מתנהג פראוי תמיד, אבל ה' יתברך ברא הכל בשביל הבחירה, ועקר פח הבחירה - על ידי שני הכחות הנ"ל, שנתן פח לטעות, עד שיש בני אדם שהם בחינת פח המכריח - שרוצים להכריח להרחיק חסוּשלוּם מפח המושך האמתי לגמרי על ידי תאוותיהם ומדותיהם ומעשיהם ודבוריהם הרעים והפגומים, על כן היא מלחמה גדולה להאדם בזה העולם, כי הכל כאשר לכל נברא

6. שיר סטריס ז 3.

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ה

ארח חיים

קעט

ועולין אז עד שכל הטוב מתגלה ממילא בלי שום עבדא ומלאכה כלל אפלו מלאכת אכל נפש להמשיך הטעם שהוא טוב שבמאכל.

ט וזהו בחינת החלוק שבין גאלה ראשונה לגאלה אחרונה, כי גאלה הראשונה היתה בבחינת הכרח על-ידי רבוי האותות וכו' שאז נתקדשו כל הימים טובים שהם זכר ליציאת מצרים, אבל גאלה האחרונה היא בבחינת שבת שלום, שמושח יכבש העולם בלי מלחמה כלל רק על-ידי גדל הדעת שיגלה בעולם, כמו שכתוב (תהלים עב, ט) לפניו יכרעו צינים ואיביו עפר ילחכו וכו', וכתוב (ישעיה נב, יב) כי לא בחפזון תצאו, וכמו שכתוב בזהר¹ בגלותא קדמאה וכו' ובגלותא בתראה בקנה דילך דאיהו קלמוס בקע ימא דאורייתא². ועל-ידי כל המועדים בטלים לעתיד, וכמו שכתוב (ירמיה טו, יד) ולא יאמר עוד חי ה' וכו'.

י **אבל** שבת יום טוב צריכין זה לזה, כי אם לא היו האותות וכו' שעל-ידי זה קדשת יום טוב - לא היו יודעים משבת כלל, ואם לא היתה קדשת שבת - לא היה אפשר לגלות אלקותו יתברך ביציאת מצרים, כי עקר המופתים של יציאת מצרים היה בכח שבת שקביעא וקיימא³, שזהו בחינת שבת הגדול שקדם פסח. וכן גאלה האחרונה אי אפשר כי אם על-ידי שהיה מקדם גאלה הראשונה, ואלמלא הכח של גאלה האחרונה לא היתה גאלה הראשונה, בבחינת קץ בא הקץ⁴ כמו שכתוב במקום אחר (סי' רנ). ועל-ידי ביום טוב צריכין לעלות לבית-המקדש לקבל הקדשה שם אבל בשבת אין צריך, כי שבת היא בבחינת הצדיקים הגדולים ביותר שנאמר עליהם¹ יקרה היא מפנינים - מלפני ולפנים¹, כי כל קדשת הבית-המקדש לפני ולפנים מהם, כי הם בבחינת הסתלקות משה שנסתלק ברעוא דרעוין⁴ שישם עקר המשכת הכח המושך - דכל רעותין תקועין תמן⁵, שזה עקר קדשת שבת, שזה בחינת קדשת משיח שהוא משה בעצמו - שיגמר אז בגאלה האחרונה מה שהתחיל אז בגאלה הראשונה, כי שניהם צריכים זה לזה, בבחינת עד יעבר עד יעבר וכו'⁶ ודרשו רז"ל (סוטה לו). על גאלה הראשונה ועל גאלה האחרונה, שאז בשירת הים בשעת קריעת ים-סוף שהיא גמר יציאת

לשרשן בבחינת שבת שלום - שאין בו מחלקת ומלחמה בין פח המכריח לפח המושך, כי הכל שב למקומו ומנוחתו, ועל-ידי אסור אז לעורר עובדין דחל¹, כי בחל אפלו פשעושין המלאכות בקדשה אר-על-פייכן מאחר שיש בהם אחיות פח המכריח על-ידי יש שם מלחמה גדולה, ובשבת אסור לעורר כלל מלחמה זאת, שלא יתאחזו ביותר חס ושלום.

וזהו גם-כן בחינת יום טוב ששונה לשבת ואסורים בו כל המלאכות, כמו שאמרו במשנה (ביצה לו:) כל שחביבין עליו בשבת חביבין עליו ביום טוב, אין בין שבת ליום טוב אלא אכל נפש בלבד. כי ביום טוב היה שדוד המערכות, כי כל הימים טובים הם זכר ליציאת מצרים, ואז נתבטל פח המכריח שהוא בחינת פרעה ומצרים שרצה לעכב ישראל בגלות בגשמיות ורוחניות - שזהו בחינת כלל המונעים והמתנגדים שבכל דור נגד הצדיקי אמת שכלם מכריחים להתבטל ולעזר להקדשה על-ידי רבוי האותות והמופתים וכו' שעל-ידי זה גם הוא נתן בידם זכחים ועולות וכל המצרים השאילום רכוש גדול וכו', שכל זה הוא בחינת שכל פח המכריח מתהפך לטובה כנ"ל וכו'. אבל מחמת שביום טוב היה הגאלה על-ידי הכרח ושדוד המערכות על-ידי עדין יש בו קצת מלאכות, אבל בשבת היא התגלות אלקות מתחלת הבריאה - שברא העולם בששת הימים ושבת בשבת, שעל-ידי זה נמשך ידיעת אלקותו בכל העולם שזה עקר מנוחתם ושבותתם, על-ידי אז אסורים כל המלאכות, כי אז עולין לבחינת קדש בעצמו כמו שכתוב בכתבים (פ"ח מקרא קודש פ"א), הינו שאז נמשכים ועולין הכל עד למעלה למעלה ועל-ידי אז מנוחת שלווה וכו', אבל יום טוב הוא בחינת מקרא קדש - שממשיכין הקדש ממקומו, כי יש כח לצדיקים להמשיך אותו יתברך ולהכריחו בכיכול לשפן עמנו בבחינת מלך אסור ברהמים⁶, ועל-ידי אז יש עדין מלאכת אכל נפש שהיא לגלות הטעם שבהמאכל, כי הטעם הוא עקר החיות הנמשך ממנו יתברך, בבחינת טעמו וראו כי טוב ה'³ - שכל הטעמים הם טוב ה', ולזה הטעם צריכין ביום טוב עוד איזה מלאכה להמשיכו למטה, שזה בחינת מלאכת אכל נפש, אבל בשבת גם זה אסור, כי אז שבייתה לגמרי, כי כל העולמות מזדככין

1. מעשי חול. 2. בגלות הראשונה [במקל שלך נקרע הים] ובגלות האחרונה בקנה שלך שזה הקולמוס יקרע ים התורה. 3. שקבועה וקיימת. 4. בזמן שנקרא רצון שברצונות. 5. שכל הרצונות נכללים שם. 6. שיר השירים ו, ו. 3. מהילים לד, ט. ג. עיין מיקוני זוהר מיקון כא, מג. 7. פסמים קיז: ה. יחזקאל ז, ב. ו. משלי ג, טו. ז. הוריות יג. ט. זוהר ימרו פח: ט. שמות טו, טו.

האדם שהוא איש הישראלי שבשכילו נברא הכל - כְּדִי שִׁינְבִייה וְיִמְשִׁיךְ הַכֹּל לְשָׂרְשׁוֹ הַעֲלִיּוֹן בֵּיתֵר שְׂאֵת וְכו', שְׂכַל הַעוֹלָמוֹת תְּלוּיִים בְּזוֹה וְכֻלָּם תְּלוּיִים וְקַשׁוּרִים זֶה בְּזוֹה וְזוֹה בְּזוֹה בְּאֲמָנוֹת נִפְלָא שֶׁל יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, וְכֵרָא הַכֹּל בְּשִׂכּוּל הַבְּחִירָה, שְׁעָקֵר הַבְּחִירָה עַל־יְדֵי שֵׁישׁ בְּהָאֲדָם בְּחִינַת כַּח הַמוֹשֶׁךְ וְכַח הַמְכַרִּים וְזוֹה מוֹשֶׁךְ לְכָאן וְזוֹה מוֹשֶׁךְ לְכָאן וְכו', וּמַגְדֵּל כַּח הַבְּחִירָה שֶׁהִיא דִּיקָא עַל־יְדֵי שְׁמַעְלִימִין הָאֲמַת עַל־כֵּן קָשָׂה לַעֲמוּד עַל הַדְּבָר לִידַע מִי הוּא בְּחִינַת כַּח הַמוֹשֶׁךְ דְּקָדְשָׁה וּמִי לְהַפְּךָ וְכו', וּמִשָּׁם כָּל הַבְּחִירָה.

על-כֵּן העקר שצריך האדם לבטל את עצמו בכל פעם ולזכר שהוא עפר - כי יסודו מעפר וסופו לעפר, ויבטל עצמו בתכלית לבחינת כח המושך האמתי דקדושה - שהוא להמשיך עצמו למקור החיים להבורא היחיד יתברך ויתעלה, וידע שכל התאוות והבלבולים פלם הם בחינת כח המכריחים - אף-על-פי שמדמין עצמן לכח המושך, כי האדם בטבעו נמשך תמיד אחר כל התאוות - אבל האמת יודע כל איש ישראל שאין זה כח המושך האמתי ולא בשכיל זה נברא האדם, רק מעצם גשמיות האדם ומרבויו העונות נתהפך אצלו עד שנדמה לו שהוא כח המושך, וצריך להכריח עצמו לשבר זה הכח ולמושך עצמו אל האמת אשר באמת שם עקר כח המושך, וכשירגיל עצמו בזה - שהוא בחינת רצון שהזהיר רבנו ז"ל מאד (שחות הרין יד ועוד), דהיננו שאיך שהוא יתגבר תמיד ברצונות וכסופין חזקים למושך עצמו לשרשו - בודאי יתגלה לו האמת וידע היכן כח המושך האמתי שיוכל למשכו לשרשו ומקורו שנחצבה נשמתו משם. והעקר הוא שפלות ושללא יהיה רודף אחר הכבוד, כי מאחר שרואה שהתאוות מתגברים עליו כל כך ראוי לו שעל-כפנים לא ירצה בכבוד וידע שפלותו באמת, כי שרש הכל הוא כבוד ה' יתברך, שהוא שרש כל הבריאה - ושם עקר כח המושך כמוכן בהתורה הנ"ל, ועל-כֵּן העקר שיבטל כבודו נגד כבוד ה' יתברך וידע שפלותו באמת וישים עצמו כעפר, ואז יתגבר כח המושך האמתי שהוא בחינת עפר דקדושה למושך תמיד אל האמת. אבל תמיד אין צריכין לישוב על העפר ממש

מצרים התנבא על הסוף - הגאולה האחרונה שאין אחריה גלות¹, כי שניהם תלויים זה בזה כנ"ל.

יא וְזוֹה בְּחִינַת שְׁלֹשָׁה שְׁבוּעוֹת שֶׁל בֵּין הַמְצָרִים שְׁמַתְאֲבָלִין בָּהֶם עַל חֶרְפֵּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ. שָׂאז הִיָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים עָקֵר הַתְּגַבְרוֹת כַּח הַמְכַרִּים שֶׁהֵם הַעֲבוּ"ם שְׁעָמְדוּ עֲלֵינוּ וְהַחְרִיבוּ הַבַּיִת־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁשָּׁם עָקֵר כַּח הַמוֹשֶׁךְ וְהַכְרִיחוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּגוֹלוֹת בְּגַשְׁמִיּוֹת וְרוּחַנִּיּוֹת, וְכֹל זֶה נִמְשָׁךְ מִחַטָּא הַעֲגָל וּמִחַטָּאֵינוּ שְׂבָכָל הַדּוֹרוֹת. וְעַל־כֵּן יוֹשְׁבֵין אִז עַל הָעֵפֶר², בְּפָרַט בְּתִשְׁעָה בָּאָב שָׂאז עָקֵר הַחֶרְפֵּן - שִׁיּוֹשְׁבֵין עַל הָעֵפֶר, כִּי אִנּוּ מְכִירִין שְׂפָלוֹתֵנוּ שִׁירְדְּנוּ עַד עָפֵר בְּבְחִינַת כִּי שְׂחָה לְעָפֵר נִפְשָׁנוּ וְכו'³, וְזוֹה בְּעֲצֻמוֹ הוּא תְּקוּנָתוֹ, כִּי עָפֵר הוּא בְּחִינַת כַּח הַמוֹשֶׁךְ כְּנ"ל. וְזוֹה בְּחִינַת הַתְּנַעֲרִי מֵעָפֵר קוּמִי וְכו'⁴ - מֵעָפֵר דִּיקָא, שְׁעַל־יְדֵי בְּחִינַת עָפֵר שֶׁהוּא בְּחִינַת כַּח הַמוֹשֶׁךְ - עַל־יְדֵי זֶה תְּקוּם וְיִתְבַטַּל כַּח הַמְכַרִּים שֶׁהֵם קוֹשְׁרִים אוֹתָנוּ בְּגוֹלוֹת. וְזוֹהוּ בְּחִינַת⁵ הַתְּפִתְחִי מוֹסְרֵי צוּאָרָךְ וְכו' - מוֹסְרֵי דִיקָא, בְּחִינַת כַּח הַמְכַרִּים שְׂרוּצָה לְקַשֵּׁר בְּמוֹסְרוֹת וְקוֹשְׁרִים וְכו' רַחֲמָנָא לְצַלָּן. כִּי בְּאֲמַת בְּעַת הַתְּקוּן אִין צְרִיכִין לִישֵׁב עַל הָעֵפֶר מִמּוֹשׁ כְּדִי לְהַגְבִּיר כַּח הַמוֹשֶׁךְ, כִּי הַצְדִּיקִים הֵם עֲנוּיִם בְּאֲמַת וּמְשִׁימִים עֲצָמָם כְּעָפֵר אֶף-עַל־פִּי שְׂאִינִם יוֹשְׁבִים עַל הָעֵפֶר מִמּוֹשׁ, כִּי הַצְדִּיקִים הֵם לְמַעְלָה מִהָעֵפֶר, לְמַעְלָה מִכַּח הַמוֹשֶׁךְ שְׂבָעֵפֶר, כִּי כֹל כַּח הַמוֹשֶׁךְ שְׂבָעֵפֶר הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִלְּמַעְלָה מִנְשַׁמַּת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם עָקֵר כַּח הַמוֹשֶׁךְ שֶׁהַכֹּל נִבְרָא בְּשִׂכּוּלָם. וְזוֹה הַכַּח הַמוֹשֶׁךְ שְׂבָעֵפֶר מֵאַחַר שְׁנַמְשָׁךְ לְמַטָּה לְזוֹה הָעוֹלָם נִתְעַרַב בּוֹ טוֹב וְרַע, כִּי כֹל הַתְּאוּוֹת וְהַמְדוּת נִמְשָׁךְ מִהָעָפֶר שֶׁהוּא כֹּלֵל הָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת שְׂמֹהֶם כֹּל הַתְּאוּוֹת, כִּי עָפֵר מֵאֲנָא דְכָלָא⁶, כִּי בְּזוֹה הָעוֹלָם הַכֹּל נִתְעַרַב וְנִתְבַלְבַּל, כִּי אֶפְלוּ בְּגַשְׁמִיּוֹת בְּאֲמָנוֹת הַפְּלִים מִי שְׂאִינוּ בְּקִי הַיֵּטֵב בְּהָאֲמָנוֹת אִינוּ יוֹדְעֵי אִיזְהוּ כַּח הַמוֹשֶׁךְ וְאִיזְהוּ כַּח הַמְכַרִּים, כִּי גַם כַּח הַמְכַרִּים נַעֲשֶׂה כַּח הַמוֹשֶׁךְ, כִּי עוֹשִׂין אוֹתוֹ בְּאֲמָנוֹת שִׁיחִיָּה לוֹ כַּח לְמוֹשֶׁךְ לְהַפְּךָ - עַד שֶׁנָּה מוֹשֶׁךְ לְכָאן וְזוֹה מוֹשֶׁךְ לְכָאן וְזוֹה לְכָאן, עַד שְׂאִין יוֹדְעִין אִיזְהוּ כַּח הַמְכַרִּים וְאִיזְהוּ כַּח הַמוֹשֶׁךְ, וְעַל־יְדֵי זֶה דִּיקָא נִגְמָר אֲמָנוֹת הַפְּלִים הַגְּדוֹלִים הַנִּפְלְאִים כִּידוּעַ לְבְּקִיָּאִים בָּהֶם, מְכַל־שָׂפֵן וְכַל־שָׂפֵן בַּעֲנֵן כֹּלֵל

1. העפר הוא הכלי [והבסיס] של כל הדברים.
 2. מדרש שוחר טוב מהילים קיט. 3. אורח חיים סימן תקנ"ט סעיף ג.
 4. תהלים מד, כו. 5. ישעיה נב, ג. 6. סס. 7. מיקוני זוהר מיקון ע, קלג. 8. פיוט זמוסף לימים נוראים.

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ה

ארח חיים

קפ

ינשא לענין ענוה ושפלות. ועל-כן הם שלשה שבועות שיש בהם שלש שבתים, שהם כנגד שלשה רגלים שפגמו בהם, שעקר התקון עלידי בחינת שבת שהיא בחינת גאלה האחרונה וכנ"ל. ועל-כן קורין אז פרשת פינחס שכתוב בו שבת וכל הימים טובים, כי עכשו אנו ממשיכין עלידי השלש שבתים התגלות קדשת השלש רגלים שבהם התגברות פח המושף על פח המכריח, כי הגאלה האחרונה שאנו מצפים היא בבחינת שבת וכו', וכמו שכתוב ולא יאמר עוד וכו'.

יב וכן כל ההפטרות של שבת נחמו מדברת מגנות העבודה וזה ומגדלת הבורא ותברך שברא הכל והכל ברשותו ורצונו לעשות כחפצו וכלם יתבטלו נגדו, כי פח המכריח מהרה יכרע ויפל. וזהו היושב על חוג הארץ וכו' הנותן רוזנים לאין וכו' אף כל נטעו אף כל זרעו אף כל שרש בארץ גזעם וכו', כי עקר פח הגדל והצומח הוא עלידי פח המושף שנמשך מהעפר לכל הזרעים שימשכו חייתם ויגדלו, אבל הפסוק מודיע שכל פח המושף להמשיך חיות הוא רק מה' ותברך עלידי שמגדלין כבוד ה' שהוא שרש הכל, אבל מי שחפץ בכבוד עצמו ובשררה והתנשאות הכל בטל ומבטל בבחינת הנותן רוזנים לאין וכו' אף כל נטעו וכו' אף כל שרש בארץ גזעם דיקא, כי אין להם שרש בבחינת פח המושף שהוא הארץ מאחר שפבורם ושררותם הוא נגד כבוד ה' ותברך ששם עקר פח המושף כנ"ל.

יג כי עקר הוא פח המושף והוא שרש הכל - שהוא כבוד ה' ותברך כנ"ל. וזה עקר בחינת עפר וארץ דקדשה - עפר של נקדת הבית-המקדש, ששם עקר פח המושף. וזה בחינת מלא כל הארץ כבודו¹, והארץ האירה מכבודו² - והארץ דיקא וכו' כנ"ל. ועקר כבוד ה' הוא בבית-המקדש, כמו שכתוב (דברי הימים-ב ז, א) וכבוד ה' מלא את הבית, על-כן שם עקר פח המושף. וזה עקר הגלות - שהתגבר פח המכריח בחטאינו וגלו אותנו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו אדמת הקדש ארץ-ישראל וירושלים ובית-המקדש, ובפרט נקדת האבן שתיה ששם עקר פח המושף כנ"ל - והם התגברו

בשביל זה, כי אדרבא צריכין דיקא להרים עצמו לשרשו העליון - ואף-על-פי-כן ידע שפלותו עד עפר בבחינת במקום גדלתו - שם וכו'³. וזה בחינת הקיצו ורננו שכני עפר⁴ - מי שנעשה שכן לעפר בחייו⁵ דיקא, שאפלו בגדל החיות שהוא חי חיים אמתיים בהשגות נפלאות שזה עקר החיים - היה שכן לעפר, כי במקום גדלתו היה ענו ביותר, וזה עקר הענוה האמתית. אבל עתה בעת החרבן צריכין להשליך עצמו על העפר ממש - להכיר שפלותנו עלידי זה לידע שאנו מנחים עד עפר ממש, כי כל התאוות שבאין מגשמיות העפר מושלים עדיו, על-כף-פנים אנו מחיבים לידע שאין מגיע לנו כבוד ואנו מחיבים להשפיל עצמנו כעפר ממש בבחינת יתן כעפר פיהו אוילי יש תקוה⁷, ואז אנו מגבירים עלידי זה פח המושף שהוא בחינת עפר, ועלידי זה יקים התנערי מעפר קומי וכו' כנ"ל.

יד וזה שמפמירין בשבת נחמו קול קורא במדבר וכו' כל גיא ינשא וכל הר וגבעה ישפלו והיה העקב למישור וכו'⁸. כי אנו מודיעים שעקר הפח המושף שבעפר הכל מהצדיקים שהם עקר פח המושף, ועל-כן הם יכולין לשנות העפר בעצמה מטבעה, כמו שראינו ברבוי המופתים שעשה משה שהפך יבשה למים ומים ליבשה בקריעת ים-סוף ובהפאת הצור, וכן לעתיד יראו נפלאות ה' כמו שכתוב (זכריה יד, ד) ונגבע הצי העיר מחציו וכו', שיראו שיש פח להצדיקים לשנות העפר בעצמה מטבעה ולהגביה הגיא ולהשפיל ההר ולעשות העקב למישור, שכל זה מורה שכל העפר וכל פח המושף שבתוכה הכל מהצדיקים, שהם עקר פח המושף האמתי להמשיך הכל לשרשו העליון. וגם כל גיא ינשא מרמו על מעלת הענוה והשפלות, שהיא בחינת מאן דהוא זעיר הוא רב¹ וכו'¹, בחינת משפיל גאים ומגביה שפלים - שהנמוכים והשפלים באמת כמו הגיא ינשאו, והגבוהים בעיניהם כמו הר וגבעה ישפלו, שעלידי זה עקר התגברות פח המושף - עלידי בטול הגאות והכבוד רק לידע שפלותו באמת וכנ"ל. וזה שנסמך אחר כך ונגלה כבוד ה' וכו', שזה עקר בחינת פח המושף האמתי שהוא כבוד ה' ותברך שהוא שרש הכל, שבשבילו נברא הכל כנ"ל. וכן דרשו רז"ל (עירובין נד.) על פסוק כל גיא

1. מי שהוא קטן [שמקטין את עצמו] הוא הגדול באמת.
2. מגילה לא. 3. ישעיה כו, יט. 4. סוטה ה. 7. איכה ג, כט. 5. ישעיה מ. 6. זוהר חיי שרה קכז: ז. מפילת שמריה. 7. ישעיה ו, ג. 8. יחזקאל מג, 3.

המכרים ומגבירין כח המושך האמתי וכנ"ל, שזהו בחינת התנערי מעפר קומי - מעפר דיקא.

הלכות יום טוב

מהדורא בתרא

יד וזהו בחינת החלוק שבין שבת ויום טוב שהוא רק במלאכת אכל נפש. פי ששת ימי המעשה שבהם ברא ה' יתברך כל הבריאה הם בבחינת כח המכרים נגד שבת קדש שבו שבת מכל מלאכתו - שאז הוא רק אהבה ורצון והשתוקקות אל השרש להכליל באור האין סוף, שזהו בחינת כח המושך האמתי העליון. פי כל הבריאה של ששת ימי החל היא בבחינת כח המכרים - שהכרים כביכול את חיות אלקותו שירד למטה לתוך כל דבר ודבר של הבריאה, שיהיה קשור למטה בעל פרוו כדי להחיות ולקיים אותו הדבר שברא. פי זה ידוע שהחיות אלקות שבכל דבר שבעולם נכסף ומשתוקק ומושך עצמו תמיד לשרשו העליון, רק שבהכרח ובגזרת הבורא יתברך הוא מכרח להיות קשור בהבריאה בשביל קיום העולם, נמצא שכל הבריאה של כל ששת ימי המעשה הכל היא בבחינת כח המכרים. אבל עקר פונת הבריאה היה בשביל התכלית שהיא בחינת שבת שהיא בחינת עולם הבא⁷ שהוא בחינת כח המושך, שאז חוזר ועולה ונמשך ושב הכל לשרשו פידוע, הינו בחינת הנ"ל, שכל האמנות הנפלא של יוצר בראשית שברא כל הבריאה בחכמה ובמלאכה ובאמנות נפלא כזה הכל היה בבחינת כח המכרים וכח המושך הנ"ל - שיצמצם עצמו כביכול והכרים חיות העליון לירד למטה להחיות ולקיים כל הדברים של הבריאה, שזהו בחינת כח המכרים כנ"ל, אבל הם כמבעם מושכים עצמם לשרשם - פי כל דבר מושך עצמו לשרשו פידוע, ואזו על ידי שני הכחות האלו יהיה נגמר האמנות הנפלא של יוצר בראשית בעת התכלית שהיא בחינת שבת, שאז יהיה נגמר על ידי זה דיקא על ידי שהיו שני הכחות האלו על ידי זה דיקא והיה נגמר תקונים נפלאים ושעשועים גדולים וכל העולמות הופים והרוחניים של הצדיקים שהוא קבול שכרן לעתיד.

להרחיק אותנו משם, וזה עקר כח המכרים שממנו כל הרבן בית המקדש, שהעקר להרחיק אותנו מעפר הקדש הנ"ל שהוא עקר כח המושך. על-כן אנו צריכין לבטל עצמנו לידע שפלותנו על-כל-פנים, וזהו על-ידי שיושבים על העפר כנ"ל ומתאבלין ובוכין על הרבן בית המקדש - על התגברות כח המכרים נגד כח המושך, כי הבכיה - בבחינת עפר כמו שאמרנו (תיקוני זוהר תיקון ע, קלד.) עפר קר ויבש אוף טחול¹ וכו', ומשם הבכיה והדמעות (כמובן בדברי רבינו ז"ל במאמר בקרב וכו' סי' לו), וזה הבכיה יש לה כח גדול למושך, כי על-ידי הבכיה יכולין לעורר רצון האדם למשכו לרצונו, וכן למעלה על-ידי הבכיה יכולין לעורר ולהמשיך רצון ה' יתברך שיהיה פרצונו. ועל-כן עשו אף שלא היה יכול לפעל אצל אביו שיברך אותו וכל הטענות שפען לא הועילו מאחר שכבר ברך ליעקב, אבל כשנשא קולו ויבך הכרים את יצחק עד שמשכו לרצונו עד שברכו, ומשם כל צרות ישראל וכל הרבן כמובא⁶. אבל באמת כל זה הוא בחינת כח המכרים, פי כל כחות המושכים שאינם לעצם השרש העליון לה' יתברך אינם כח המושך כלל כי אם בחינת כח המכרים שמהרה יתבטל כנ"ל, כי עקר כח המושך הוא דמעות ובכיה של שמחה בחינת בשמך ויגלון כל היום³ - (ע' בס' קעה) שמחמת גדל הדבקות וההמשכה לשרשו העליון זולגין עיניו דמעות, כמו שאמרנו ברבי עקיבא כשהיה עוסק בשיר השירים (וזהו וירא צח:), אבל מחמת שכבר התגבר כח המכרים על-ידי דמעות של עשו על-כן אנו צריכין לישוב על העפר ולבכות על הרבן בית המקדש להמתיק הדין בשרשו⁴, כי הדמעות הם בחינת עפר שבשרשו הוא בחינת כח המושך העליון, אך למטה נאחז בו כח המושך לכל התאוות וכו' שהוא באמת בחינת כח המכרים, אבל מאחר שאנו יושבין על עפר מחמת שפלות ואבלות על הרבן ובוכין על הרבן, נמצא שאנו מושכין עצמנו לשרשנו העליון על-ידי הדמעות ועל-ידי הישיבה על העפר, דהינו שאנו מתגעגעין ובוכין ומושכין עצמנו לעפר בית המקדש, שעל כל זה אנו צועקין ובוכין ואנו נותנין בעפר פינו מתי מתי יבנה בית המקדש ונשוב לאדמת עפר קדש שלנו - בזה אנו ממתיקין ומבטלין כח

1. טבע העפר שהוא קר ויבש אותו הדבר גם הטחול [הוא קר ויבש].

2. זהו ס' ע"ג. 3. מהילים פט, ז. 4. עיין פרי עץ חיים שופר פרק א. 7. זרכות נז.

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ה

ארח חיים

קפא

ומתקן הדבר בשלמותו, וזה החיות שמושיך האדם מלמעלה לתוך הדבר שגומרו ומתקנו על-ידי אמנותו ומלאכתו זה החיות כשנמשך למטה נמשך על-ידי בחינת כח המכריח, כמו שעקר החיות של הדבר פשנברא הוא בבחינת כח המכריח, כי טבעו ורצונו להמשיך למעלה לשרשו כנ"ל, בן זה החיות הנוסף שממשיך האדם שהוא עקר גמר שלמותו נמשך רק בבחינת כח המכריח - שמכריחין את החיות שימשיך למטה נגד רצונו וטבעו שהוא רק להמשיך למעלה כנ"ל, אבל פגת ה' יתברך לטובה - כדי שעל-ידי זה דיקא יהיה נגמר האמנות הנפלא כנ"ל. וכן צריך האדם לכוון בכל מעשיו ומלאכתו ועסקיו שיהיה כל פגתו לשם שמים כמו שכתוב (משלי ג, ו) בכל דרכיך דעהו, וכן אמרו רז"ל⁶ וכל מעשיך יהיו לשם שמים - שיכוון בכל עסקיו ומלאכתו שמכוון לגמר הדבר שעל-ידי זה יחזור וימשיך לשרשו ביותר שאת וכן"ל.

ועקר כל המלאכות הם בשביל אכילת האדם, שהיא עקר קיום האדם וחיותו כמו שכתוב (קהלת ו, ז) כל עמל אדם לפיהו, פי עקר החבור הגוף והנפש שהם בבחינת כח המכריח וכח המושיך - עקר חבורם על-ידי האכילה, שעל-ידי אכילת האדם מכריח הגוף את החיות שהיא הנפש שתתקיים באדם. אבל צריך שתהיה פגתו לשמים - שמכריח הנפש לאכל ולהתקיים בגופו על-ידי זה והכל בשביל שיזכה על-ידי כח האכילה להודות ולהלל לשמו יתברך ולעבד אותו יתברך כראוי, שעל-ידי זה יחזור וימשיך לשרשו ביותר שאת ויהיה נגמר פגות הבריאה על-ידי זה דיקא, פי יהיו נגמרים עולמות ותקונים נפלאים ונוראים על-ידי זה דיקא כנ"ל, נמצא שכל עובדין דחל¹ הם בבחינת כח המכריח. וישפת היא בבחינת כח המושיך, פי אף-על-פי שכל המלאכות וכל עובדין דחל צריכים לקדשם שיהיה פגתו בשביל כח המושיך כדי שיוכל למשיך לשרשו ביותר שאת כנ"ל, אף-על-פי-כן מאחר שהם בבחינת כח המכריח נאחזו בהם הסטרא אחרא ביותר על-ידי חטא אדם הראשון, ועל-כן צריכים ברוגים גדולים.

מז **על-בן** בשבת אסורים כל המלאכות, פי בשבת אסור לעורר בחינת כח המכריח, פי אז עקר התגברות

פי זה ידוע שעקר הכל נברא בשביל האדם שהוא הבעל בחירה, ועקר הבחירה הוא בבחינת כח המכריח וכח המושיך, שכל תאוות הגוף הם בבחינת כחות המכריחים, פי החיות שהיא הנשמה אינה חפצה בזה, פי רצון הנשמה הוא רק להמשיך לשרשה - שזהו בחינת כח המושיך כנ"ל, אבל מכריחים אותה לאכל ולשתות וכו' בשביל קיום הגוף.

מז **ועקר** הבחירה הוא בזה - שצריך האדם תמיד להגביר כח המושיך על כח המכריח, ויזכר תמיד תכליתו וימשיך עצמו לשרשו העליון שזהו בחינת כח המושיך, ואפלו מה שמכריח לעסק בעסקי זה העולם כגון לאכל ולשתות וכו' יהיה רק מחמת הכרח שמכריחין אותו לזה נגד רצונו, פי בודאי מכריח האדם לאכל וכו', פי רצונו יתברך בקיום העולם, ואז כשיתנהג כך, ואז יעשה בודאי הכל על-פי התורה - ואז יהיה על-ידי זה דיקא תקונים נפלאים על-ידי שיש לו כח המכריח וכח המושיך כנ"ל. וכן כל המלאכות שהאדם עושה בכל ימי החל כלם הם בבחינת כח המכריח, פי ה' יתברך ברא הכל שיהיה נגמר על-ידי האדם דיקא (וכמבואר מזה במקום אחר בס' יט), כמו שכתוב (בראשית ב, ג) אשר ברא אלקים לעשות, פי החטים צריכין לטחון והתרמסין צריכין תקון וכו' כמו שאמרו במדרש (בראשית רבה יא, ו), פי הכל נברא בשביל האדם, ולא נברא שום דבר בשלמותו הנגמר שיהיה ראוי אל האדם רק הכל צריך תקון ונגמר על-ידי האדם וכן"ל, וזה בחינת כלל כל המלאכות שהאדם צריך לעשות, והכל כדי לגמר הדבר שיהיה ראוי אל האדם שבשבילו נברא הכל, וכשהאדם עושה הפעלה והמלאכה לגמר ולתקן איזה דבר של הבריאה בזה הוא ממשיך חיות חדש לאותו הדבר, כגון התרמסין קדם תקונם היה טעמם מר ולא היו ראויים לאדם, והאדם על-ידי שמתקנם ומבשלים ממשיך בהם טעמם הראוי, וזה הטעם נמשך מלמעלה מה' יתברך שהוא שרש הכל, רק שברא ה' יתברך התרמסין באפן זה שלא ימשיך בהם טעמם הטוב עד שיעסק בהם האדם בתקונם ובשולם, שהוא דיקא ימשיך בהם עקר חיותם שהוא טעמם הטוב, וכן בכל הדברים שבעולם שכשנגמר על-ידי האדם נמשך בו חיות נוסף שגומר

1. מעשי חול.

6. עיין אורח חיים סימן רל"א.

עקר מלאכת אכל נפש שמותר ביום טוב, כי כל מלאכות הרחוקים מן האכילה אסורים ביום טוב, כגון חרישה וזריעה ואפילו קצירה וטחינה לצורך אותו היום אסור ביום טוב⁷, רק אפיה ובשול וכיוצא שהם סמוכין ביותר אל גמר תקון המאכל הם מתרים ביום טוב, כי כל מה שהמלאכה סמוכה לגמר המאכל היא סמוכה ביותר לכח המושף, כי עקר האכילה אף-על-פי שהיא בבחינת כח המכריח כנ"ל אבל עקר תכליתה הוא בשביל כח המושף, כדי שעל-ידי זה יודה ויהלל לה' יתברך ויחזור וימושף לשרשו כנ"ל, וכל המלאכות שבעולם שעושין בשביל האכילה שהיא קיום האדם אף-על-פי שכלם בבחינת כח המכריח כנ"ל, אבל עקר תכליתם בשביל כח המושף כנ"ל - כדי שיהיה נגמר הדבר, כדי שיאכל האדם ויתקיים בעולם ויעבד ה' יתברך וימושף עצמו וכל התלוי בו לשרשו, שזהו בחינת כח המושף.

זו וזה צריך שיבין האדם בכל מעשיו ומלאכתו - שהכל בשביל התכלית, שהיא לחזור ולמושף ולהכלל בשרשו. אבל כבר מבאר שבכל המלאכות נאחזת הסמרא אחרת מחמא אדם הראשון⁸ וצריכין יגיעות וברורים גדולים, וכל מה שהמלאכה רחוקה ביותר מן התכלית שם צריכין ברור יותר, כי שם נאחזת הסמרא אחרת ביותר מחמת שרחוקה ביותר מהתכלית על-כן מתגבר שם כח המכריח ביותר מחמת שרחוק הרבה עדין מבחינת כח המושף. כי עקר כח המושף מתגבר ביותר בשבא הדבר אל תכליתו, כגון בשאוכל האדם המאכל שאז מתגבר בחינת כח המושף שהוא בחינת הטוב שבמאכל - שעל-ידי זה חושק ונכסף האדם לשרשו. וזהו מה שכתב ארמו"ר ז"ל (סי' ז תנינא) שבשעת האכילה יכולין לזכות להארת הרצון וכו' - שזהו בחינת כח המושף, הינו כנ"ל. ועל-כן המלאכות שהם סמוכים לגמר המאכל כגון אפיה ובשול - הם סמוכין ביותר לכח המושף. ועל-כן הם מתרים ביום טוב, כי תקון וברור זה צריכין עדין גם ביום טוב, דהינו לתקן המאכל להמשיך בו הטעם על-ידי אפיה ובשול, כי הטעם נמושף מטוב ה' כמו שכתוב טעמו וראו כי טוב ה' וכמוכא, וזה צריכין עדין להמשיך ביום טוב על דינו.

כח המושף, כי אז נמשכים ושבבים הכל לשרשם ומנוחתם וכנ"ל, ועל-כן אז כל המלאכות בטלים, כי אז עולין עד השרש העליון של כל הדברים של כל הבריאה בלה - שהיא בחינת קדש, בחינת ושמרתם את השבת כי קדש היא⁹. אבל ביום טוב, אף-על-פי שגם אז הוא בחינת התגברות כח המושף על כח המכריח, כי כל הימים טובים הם זכר ליציאת מצרים שאז הכניע את פרעה ומצרים שתפסו ישראל בגלות שזהו בחינת כח המכריח - וה' יתברך הוציאנו משם להביא אותנו לארץ-ישראל ולקבל את התורה כדי שנבוא אל תכליתנו ושרשנו שכל זה הוא בחינת כח המושף, ועל-כן גם אז בטלים כל המלאכות שהם בבחינת כח המכריח וכנ"ל - אבל ביום טוב עדין יש איזה בחינת מלחמה בין כח המכריח לכח המושף, כי שבת קביעא וקומא¹⁰ מתחלת הבריאה שאז יחזור כל דבר לשרשו כנ"ל, אבל יום טוב מקדש רק על-ידי ישראל - על-ידי מעשיהם הטובים שגורמים להגביר כח המושף על כח המכריח שעל-ידי זה זוכים לצאת מגלות העכו"ם שהם בחינת כח המכריח שעל-ידי זה נתקדשו הימים טובים, כי בכח מעשים הטובים של אבות העולם שהגבירו במעשיהם הטובים כח המושף על כח המכריח על-ידי זה זכינו לצאת מגלות מצרים ולכפול כח המכריח שלהם ולחזור להמשיך עצמנו לשרשנו לקבל את התורה ולשוב לארץ-ישראל - שכל זה הוא בחינת התגברות כח המושף. וכן בכל דור צריכין ישראל לקדש את הימים טובים, שבשביל זה מברכין ביום טוב מקדש ישראל והזמנים - כי יום טוב ישראל הוא דמקדשא להו¹¹ כשרו"ל¹², כי אז ביום טוב צריכין עדין אתערותא דלתתא¹³ להגביר כח המושף על כח המכריח, ומחמת שאז יש עדין איזה בחינת מלחמה בין כח המושף וכח המכריח, רק שבכח קדשת יום טוב מגבירים כח המושף ביותר על כח המכריח כנ"ל, על-כן יש ביום טוב איזה מלאכות עדין שהם מלאכת אכל נפש כמו שכתוב (שמות יב, טו) אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם, כי אז ביום טוב צריכין עדין לעסק במלאכת אכל נפש שהם המלאכות שסמוכים לגמר המאכל לתקנו ולהמשיך הטעם לתוכו, כגון לאפות ולבשל, שזה

1. ישראל הם שמקדשים אותם [על ידי שמקדשים את החודש]. 2. התעוררות מלמטה.

3. פסחים קיז: ג. טז. 7. אורח חיים סימן תל"ה סעיף ג. 8. עיין תיקוני זוהר מיקון ממ, פה.

לקוטי הלכות

הלכות חל המועד א

ארח חיים

קפב

כי אז שבין כל הדברים לשרשן במנוחת שלום ושלחה בלי מלחמה כלל וכנ"ל.

הלכות חל המועד הלכה א

ענין חל המועד שקצת מלאכות אסורים בו וקצת מתרים.

א כי חל המועד הוא בחינת לשון תרגום שהוא בחינת נגה⁶ שהוא ממצע בין לשון הקדש ובין שאר הלשונות של שבועים אמוין, כי יום טוב הוא בחינת שלמות לשון הקדש, כמו שכתב רבנו ז"ל (סי' ל) שיום טוב הוא בחינת העלאת מלכות וקדשה מבין הקלפות ומכניעין מלכות הרשעה של הארבע מלכויות, שזה בחינת שלמות לשון הקדש שהיא בחינת מלכות פה שעל ידה מכניעין מלכות הרשעה של השבעין אמות. ועל-כן הימים טובים נקראים אות, כי הם בחינת שמירת הברית שנעשה על-ידי שלמות לשון הקדש כמו שכתב רבנו במאמר תפלה לחבקוק (סי' יט). וזה שאנו אומרים ביום טוב אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון כמו שכתבנו לעיל בהלכות נשיאת פנים (הל' א). וחל המועד בא אחר היום טוב - להשלים את הלשון הקדש, כי עקר שלמות לשון הקדש - על-ידי לשון תרגום. וזהו חל המועד - שהוא מערב מחל וממועד, כי בחל הוא שליטת הסטרא אחרא בחינת שבועים אמוין, ומועד הוא בחינת שלמות לשון הקדש כנ"ל, וחל המועד הוא ממצע ביניהם בחינת תרגום כנ"ל. ועל-כן קצת מלאכות אסורים וקצת מלאכות מתרים, כי הוא מערב מחל ויום טוב כנ"ל.

ב ועל-כן נמסר הדבר לחכמים שהם יבחרו איזה מלאכות אסורים ואיזהו מתרים כדאיתא בפוסקים³ - זה בחינת תורה שבעל-פה שהיא בחינת לשון תרגום בחינת עין הדעת טוב ורע בחינת ששה סדרי משנה שהם בחינת פשר ופסול אסור ומתיר וכו' כדאיתא בזהר הקדוש¹, ועל-כן חל המועד שהוא בחינת תרגום כנ"ל נמסר לחכמים, כי הוא בחינת תורה שבעל-פה כנ"ל. והכלל שכל מלאכות המכריחים

כי איתא שביום טוב אין עולין עד תכלית השרש שהוא בחינת קדש, רק הוא בבחינת מקרא קדש - שקורין את הקדש וכו' כמבאר בפגנות (פע"ח מקרא קודש פ"א), נמצא שאז יש עדין איזה אחיזה לבח המכריח, מאחר שצריכין עדין אז להכריח את חיות העליון בחינת קדש שירד למטה ממדרגתו, אף-על-פי שאינו צריך לירד כמו בחל מחמת שגם ביום טוב עולין העולמות למעלה גבה, אבל מאחר שאינם עולין עד השרש העליון כמו בשבת שהיא בחינת קדש רק שפחינת קדש צריך לירד קצת למטה - על-כן יש אז עדין אחיזה קצת לבחינת פח המכריח, רק שמגדל קדשת יום טוב מתגבר פח המושד על פח המכריח, אך מחמת שיש לו עדין אחיזה וצריכין קצת מלחמה להתגבר עליו על-כן יש בו עדין איזה מלאכות שהיא מלאכות אכל נפש שהם המלאכות הסמוכים אל המאכל שהם בשביל להמשיך טעם המאכל על-ידי אפיה ובשול וכיוצא, כי הטעם צריכים עדין להמשיך מלמעלה על-ידי המלאכות של אכל נפש, כי עדין צריכין ברור קצת על ידינו מחמת שגם החיות העליון של כל העולמות צריכין להמשיכו למטה עדין וכנ"ל, אבל אלו המלאכות של אכל נפש הם סמוכים מאד אל פח המושד כנ"ל ועל-כן שם מתגבר הפח המושד כנגד פח המכריח ביותר, כמבאר שם בהתורה הנ"ל שכל מה שסמוך הרבה ביותר להפח המושד הוא נמשך במהירות יותר לשם עין שם, ועל-כן אין עושין ביום טוב כי אם מלאכת אכל נפש שהם סמוכין ביותר אל פח המושד, ששם מתגבר פח המושד ביותר, כי פח הוא ביום טוב שאז מתגבר פח המושד על פח המכריח וכנ"ל, רק מחמת שעדין צריכין קצת התגברות כנ"ל על-כן צריכין עדין איזה מלאכות שהם מלאכות אכל נפש כנ"ל. אבל בשבת היא שכיחה וניחא לגמרי, כי אז הוא מעין עולם הפא - שכל הדברים שבים וחוזרים לשרשם העליון וכח המכריח מתבטל לגבי פח המושד פראוי, ואז נגמרים ונשלמים כל האמנות והתקונים שנעשים דיקא על-ידי שהיה פח המכריח, שעל-ידי זה נגמר על-ידי פח המושד - תקונים אלו וכנ"ל, על-כן אז בשבת בטלים כל המלאכות, כי אז עולה הפל לשרשו העליון שלא על ידינו ואין לבח המכריח שום שליטה כלל, על-כן אין בו שום מלאכה שהיא בבחינת פח המכריח,

א. עיין ספר הליקוטים וילא סימן לא. ב. זית יוסף סימן תקל. ג. תיקוני זוהר מיקון סז, נס:

[שיד לעיל]

יד וְהוּ (משלי ל, ח) ראש ועשר אל תתן לי הטריפני לחם חקי. לחם חקי דיקא, כי צריכין לקבל הפרנסה בדרך חק שלא להקשות קשיות מפני מה חסר לו עדין זה המלבוש או כלי זאת וכיוצא בזה. כי קשיות אלו שהם חסרונות של בני אדם, שהם בחינת קשיות כנ"ל, אלו הקשיות אי אפשר לתרצם בשום אופן למי שנכנס באלו הקשיות. כי כל מה שה' יתברך יתן לו ויתרין לו איזה קשיות, קשה לו קשיות אחרים יותר ויותר. חזקים יותר מבתחלה, כי יחסר לו חסרונות יותר מבתחלה, כגון כלי כסף וכלי זהב ואבנים טובות ומרגליות ובגדים וארמונים וכלי בית הרבה וכיוצא בזה כלי שעור, ובכל פעם ידמה לו שחסר לו באמת אלו הדברים, וכאלו הם מכרחים לו ואי אפשר לו בלעדם. כמו שאנו רואין בחוש אלו הדברים ברב בני אדם, שאתמול היה לו מאה אדומים, ולא היה עולה על דעתו לדאג על שאינו קונה מרגליות לאשתו או מגורות של כסף, רק שהיה דואג שיהיה לו בגד נאה לשבת, שגם זה קשה לעשות מסך בזה ואחר-כך הזמין לו ה' יתברך שהרויח פתאם שלש מאות או ארבע מאות אדומים ואזי תכף יש לו דאגות וקטמות בביתו מחמת שאשתו רוצה שיקנה לה מרגליות וכיוצא בזה שאר הכרחיות שנתחדשו לו עתה עד שאי אפשר לתרצם, כי אם יתן לו ה' יתברך עוד יקשה לו עוד קשיות אחרות חזקות יותר ויותר וכנ"ל. על-כפין צריכין לקבל הפרנסה בדרך חק בבחינת הטריפני לחם חקי, וכן בכמה מקומות נקראת הפרנסה בלשון חק¹, כי חק הוא דבר שאין מבינים אותו ואסור להקשות עליו, כשרו"ל (במדבר רבה יט, א) חקה חקקתי וגו' גזרתי אין לך רשות להרהר אחריו, כי כך צריכין לקבל הפרנסה להיות שמח בחלקו תמיד ולהסתפק במה שה' חונן אותו אם בלחם ומים, אם באיזה מלבוש פחות, ואם ה' יתברך משפיע לו איזה ממון או עשירות או עשירות גדול לעולם אל יחרם מצבו להסתפל על יותר אף-על-פי שגדמה לו עבשו שחסר לו זה הדבר המכרח, כי יזכיר את עצמו שגם זה אינו ראוי שיתן לו ה' יתברך לפי מעשיו ואיך יעזי פניו לדאג על יותר, כי לפי מעשינו גם לחם צר ומים לחץ גם-כן אין אנו ראויים והכל בחסדו לבד, כמו שכתוב (תהלים

קלו, כה) נתן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו. על-כפין צריכין לקבל הפרנסה בדרך חק בחינת הטריפני לחם חקי, כי הפרנסה נמשכת מרצון העליון מהמקיפים עליונים ששם צריכין לשתק ולכלי לכנס בקשיות ותרוצים, כי אי אפשר לתרצם בתוך הזמן של העולם הזה על-כפין צריכין לשתק ולכלי להרהר בהם כלל שזהו חקה כנ"ל.

הלכה ד

כל דבר שהוא ביד האדם הוא בחזקת שהוא שלו² - על-פי התורה ויהי ביום השמיני (סי' ע) עין שם.

א וְהַכֹּלֵל שהעפר יש לה פח המושך וכו' והצדיק האמת הוא ענו כמשה ומשים עצמו בעפר על-כפין הוא יסוד עולם שיש לו פח המושך והוא ממושך כל ההשפעות לעולם והוא ממושך אלקותו יתברך למטה, כי הוא מקים את המושפן ששם נמשך אלקותו וכבודו יתברך בחינת וכבוד ה' מלא את המושפן³. וכל בני אדם שבעולם ראויים שימשכו לזה הצדיק שהוא יסוד ושרש הכל, אך שיש פח המכריח שמפסיק ומרחיק ממנו, הינו שיש בני אדם שעל-ידי דבורם ומעשיהם הם מכרחים את בני אדם להפסיקם ולתרחיקם מהצדיק ולפי פח המכריח בן מרחיק מהצדיק ואחר-כך פשיפסק פח המכריח יחזיר וימושך עצמו ויתקרב להצדיק שהוא בחינת עפר שיש לו פח המושך וכו' עין שם כל זה היטב.

ב וְהַנְּה כל הממון והחפצים וכל ההשפעות שיש לאדם הכל הוא כפי פח המושך שיש לו שמקבל מהצדיק שממנו נמושך הכל. ועל-כפין כל דבר שהוא ביד האדם הוא בחזקת שהוא שלו, כי מאחר שהוא בידו, נמצא שיש לו פח המושך שממושך השפעה זאת אליו על-כפין הוא בודאי שלו, כי עקר כל ההשפעות שהם כל העשירות וכל החפצים נמשכין לכל אחד כפי פח המושך שיש לו וכנ"ל. ובה מובן היטב טעם הדין של כל דאלים גבר בדרך שאין שום אחד מחזק בהיה ארבא⁴ וכו'⁵ שהוא לכאורה תמויה

1. כל מי שמתגבר להחזיק בחפץ הוא זוכה בחפץ, ואת הדין הזה אנו אומרים רק מתי שאין אחד מהם מוחזק כמו שהיה עם אותה הספינה וכו'.

2. ציפה טו. - וזרש"י משלי לא, טו. 3. חושן משפט סימן קלג סעיף א. 4. שמות מ, לד. 5. ד. צנא צמרא לד.

לקוטי הלכות

הלכות חזקת מטלטלין ד

חשן משפט

קלד

הוא שלו כנ"ל, וזהו בחינת שווא דדינא שפוסקין בכמה דברים שאי אפשר לעמוד עליהם.

ד וזה בחינת שבועות שהוא קבלת התורה, כי עקר קבלת התורה הוא כדי להמשיך אלקותו ותברך למטה, כי מיום שברא הקדוש-ברוך-הוא את עולמו נתאווה להיות שכינתו בתחתונים וכו' כשרו"ל (בראשית רבה ג, ט). כי דורות הראשונים, שהם דור המבול ודור הפלגה וכו' סלקו את השכינה מן הארץ וכו' עד שבא משה והורידה לארץ, כשרו"ל (במדבר רבה יג, ב). וזה עקר קבלת התורה כדי להמשיך שכינת אלקותו למטה, כי עלידי התורה ממשיכין אלקותו ותברך למטה, כי התורה היא אחדותו ותברך וכשהתורה אצלנו, כפיכחול, הוא ותברך בעצמו שוכן אצלנו וכמו שכתוב בזהר הקדוש (תיקון יז, לא): על פסוק ויקחו לי תרומה (שמות כה, ב). תרומה היא התורה, הינו כשאתם רוצים לקח אותי תקחו אותי עלידי תרומה שהיא תורה מ"ם, כמובא (ס"ו ס תנינא). ועל-כך נתנה התורה בזה סיני שהוא הר השפל והנמוך שבכל ההרים, כשרו"ל (במדבר רבה יג, ג) כי התורה נמשכת אחר מי שהוא ענו ושפל. וכן נתנה עלידי משה רבנו שהיה ענו מאד מפל האדם, הינו כנ"ל, כי עקר התורה הוא בחינת כח המושך להמשיך אלקותו ותברך למטה שזה זוכין עלידי ענה ושפלות דיקא כנ"ל.

ה וזה בחינת הנפת עמר שעורים וספירה כדי להמתיק ולבטל הכח המכריח המפסיק ומרחק מהצדיק והתורה שהם בחינת כח המושך להמשיך את האדם לקרבו לה' ותברך ולהמשיך אלקותו למטה. כי עלידי הנפת עמר שעורים נמתק ונתבטל הכח המכריח והמפסיק בשרשו, כי באמת בשרשו גם הכח המכריח והמפסיק הוא לטובה גדולה כדי שיוכל לקבל האור בהדרגה ובמדה שלא יהיה רבוי השמן גורם כבוי הנר, חס ושלום פידועי. כי כפי גדל כח המושך היו מתבטלין במציאות, כי כל דבר נמשך לשרשו, בפרט האדם שיש לו דעת לדעת ולהכיר את בוראו ותברך שזה עקר הדעת. על-כך היה נמשך לה' ותברך יותר מדאי עד שהיה מתבטל במציאות, על-כך היא טובה גדולה מה שברא

וכי מפני שהוא גבור וזכה בדבר שאינו שלו וכאשר נדחקו הפוסקים⁶ במעם דין זה. אך על-פי הנ"ל מוכן היטב, כי זה שהוא שלו בודאי יתגבר ויזכה בו מאחר שהוא יש לו כח המושך של זה הדבר, כי מאחר שבאמת הוא שלו על-כך אצלו הכח המושך של אותו הדבר שעלידי זה זוכה וקונה כל החפצים שלו כנ"ל. על-כך זה שהוא שלו באמת בודאי יתגבר ויזכה בו מאחר שאצלו כח המושך של זה הדבר על-כך בודאי יהיה נמשך זה הדבר אליו ויתגבר ויזכה בו, על-כך אמרין כל דאלים גבר.

ג וזה בחינת שווא דדיני¹ (כתובות צד). שרשאי הדין לתנו למי שגראה בעיניו, הינו גם-כן כנ"ל, כי מי שהוא שלו באמת בודאי יהיה נמשך רצון הדין אחריו לתנו לו, כי מאחר שזה החפץ הוא באמת שלו נמצא שיש לו כח המושך בזה החפץ להמשיך זה החפץ אליו כנ"ל. על-כך בודאי יהיה נמשך רצון הדין אליו לתנו לו. וזה בחינת בטר מרי נכסין ציבי מושך² שרצון נמשך אחר בעל הנכסים, כי עקר כח המושך הוא כפי חלקי הכבוד שלו, כמובן בהתורה הנ"ל שהצדיק בחינת עפר, ממשיך אלקותו ותברך למטה, שהיא בחינת כבודו ותברך בבחינת וכבוד ה' מלא את המשכן, ועלידי זה ממשיך כל ההשפעות, כי כל העשירות וההשפעות נמשכין מבחינת כבוד ה' בבחינת והעשר והכבוד מלפניו וכו'.³ וכן בכל מקום נסמך עשירות אצל כבוד, כי כל ההשפעות שהם בחינת עשירות נמשכין מכבודו ותברך וכבודו ותברך נמשך אל הצדיק שהוא בחינת עפר בחינת אשכנז את דבא⁴ ולשם נמשכין כל ההשפעות וכל בני אדם שבועולם וכו"ל וכבוד הוא בחינת רצון, כמו שאמרו (ירושלמי פאה פ"א ה"א) רצונו של אדם זהו כבודו, כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (ס"ו קעז). ועל-כך בטר מרי נכסי ציבי מושך, כי כפי חלקו בעשירות כן חלקו בכבוד, שעלידי זה יש לו כח המושך להמשיך שפע העשירות אליו וכמו כן נמשך הרצון אחריו, כי הרצון הוא בחינת הכבוד, שמשם כח המושך, שמשם כל העשירות כנ"ל, ועל-כך מי שרצון הדין נמשך אחריו בודאי

1. הכרעת הדין לפי אומדן דעתו של הדיין. 2. אחרי בעל הממון נמשך השומן [דהיינו הממון].
א. עיין ש"ך וסמ"ע חושן משפט סימן קלג. 3. צנא קמא נג. ג. דברי הימים-ח כט, יב. 7. ישעיה נז, טו. ה. מוצת הלצנות שער אהנת ה' פרק ז.

שעורים ממתקין הדינים בשרשן ועל ידי זה נמתק הכח המכריח שלא ישתלשל ממנו חס ושלום הכח המכריח והמפסיק דסמרא אחרא שרוצה למנע ולהפסיק ולהרחיק לגמרי מהצדיק ומהתורה ומה' יתברך וכנ"ל. רק, אדרבא, שיהיה כח המכריח לטובה גדולה כדי שיוכל לקבל האור בהדרגה ובמדה בבחינת רצוא ושוב וכו' כנ"ל.

וזה בחינת ספירה שסופרין הימים לעמר, פי הימים הם בחינת מדות, כמו שכתוב (תהלים לט, ה) ומדת ימי. ועל ידי שסופרין הימים לעמר מתקנים הימים והמדות כדי לקבל על ידם האור הגדול בשבועות בהדרגה ובמדה על ידי כח המושך וכח המכריח המפסיק בשרשם בקדשה ששם שניהם לטובה גדולה, פי הם בחינת רצוא ושוב כנ"ל שזהו בחינת האזהרה הגדולה שהזהיר והתרה בהם הרבה שלא יהרסו לעלות אל ה', כמו שכתוב (שמות יט, כא) רד העד בעם וכו' והגבלת את החר וכו' פן יהרסו לעלות וכו' שכל זה הוא בחינת כח המכריח המפסיק בשרשו בקדשה שאנו ממתקין אותו בכל ימי הספירה כדי שנוכל על ידו דיקא לקבל האור בהדרגה ובמדה כל אחד לפי ערכו בלי הריסה חוץ מהמדה חס ושלום, ושלא ישתלשל מהכח המכריח דקדשה חס ושלום כח המכריח דסמרא אחרא שרוצה למנע ולהפסיק לגמרי מהאמת וכנ"ל.

ו ועל כן מביאין תחלה העמר משעורים ואחר כך בשבועות מביאין שתי הלחם מחטים, פי שעורים מאכל בהמה וחטים מאכל אדם, אדם ובהמה הם בחינת דעת וקסילות בחינת חסד ודין, פי הדעת והחכמה בחינת חסד, וקסילות והעדר הדעת בחינת דינים כמובא פמה פעמים (בס' כא. נו ועוד) והם בבחינת הכח המכריח והמפסיק שנמשך מפסילות והעדר הדעת מבחינת דינים, וכח המושך הנמשך מחסדים ודעת, והם בבחינת שמאל דוחה וימין מקרבת, שמאל דוחה זה בחינת הכח המכריח המפסיק ומרחק קצת, וימין מקרבת זה בחינת הכח המושך ומקרבת, ובקדשה שניהם צריכין דיקא כנ"ל, פי כח המושך בחינת אדם בחינת אהבה וחסד, כמו שכתוב (הושע יא, ד) בחבלי אדם אמשכם בעבותות

ה' יתברך בחינת כח המכריח המפסיק שהוא מונע ומעכב רדיפת הדעת להפלל בו יתברך יותר מדאי כדי שיוכל לקבל האור בהדרגה ובמדה בבחינת והחיות רצוא ושוב¹, רצוא על ידי כח המושך, ושוב על ידי כח המכריח.

אבל מחמת שכל המכריח נמשך מבחינת צמצומים ודינים על כן בשנשתלשל למטה לפעמים נתהווים דינים גמורים שמהם יניקת הסמרא אחרא והקלפות עד שנתהווה מהם כח המכריח ומפסיק יותר מדאי שהם כל המונעים והמפסיקים והמעכבים מלהתקרב להתורה ולצדיקים אמתיים ואינם מניחים להתקרב כלל. פי מהם נמשכים פמה בני אדם בעלי מחלקת שהם מונעים ומפסיקים בכמה וכמה מיני מניעות מלהתקרב להצדיק האמת ולהתורה ולדרך האמת, על ידי דבוריהם ומעשיהם שהם מרבים בדברי חכמות של הכל בכמה מיני לשונות של שקר וערמימיות ומתלבשים עצמם במצוות וחסידות כאלו הם רוצים בתקנתו וכו' אשר אי אפשר לכאר עצם רבוי דרכי דבריהם הרעים אשר באים בשליחות הבעל דבר להכריח ולמנע ולהפסיק את הישר הולך מלהתקרב לה' יתברך ולתורתו באמת. וכל זה הוא בחינת כח המכריח המפסיק מלהיות נמשך אחר הצדיק האמת שהוא בחינת עפר וכו' כנ"ל, אבל הכח המכריח המפסיק הזה בהכרח שיפסק ויתבטל פי אם יעלה לשמים שיאו וכו' כגללו לנצח יאבד², ואז בסור המכריח ישוב ויתקרב במהירות גדול אל הצדיק האמת שיש לו כח המושך (כמבואר שם בהתורה הנ"ל).

וזה אנו מתקנים על ידי הנפת עמר שעורים וספירה שהם הכנה לקבלת התורה בשבועות שהוא בחינת כח המושך להמשיך אלקותו יתברך למטה ולהמשיך כל ישראל וכל העולמות התלווים בהם אליו יתברך. אבל מקדם צריכין לתקן ולהמתיק בחינת הכח המכריח המפסיק שלא יוכל להתגבר כנגד כח המושך הנ"ל להפסיק ממנו יתברך כנ"ל, על כן מביאין עמר שעורים ומניפין אותו שעל ידי זה ממתקין כל הדינים בשרשן, כמבאר בפגנות (פע"ח ספיה"ע פ"ד), פי שעורה הם בחינת חמש גבורות מנצפ"ך כפולים שמשם שרש כל הדינים (כמובא שם) שהם בחינת כח המכריח והמפסיק שנמשך מגבורות ודינים כנ"ל ועל ידי הנפת עמר

א. יחזקאל א, יד. ב. איוב כ, ז. ג. סוטה מז.

לקוטי הלכות

הלכות חזקת מטלטלין ד

חטן משפט

קלה

אשכחון את דכא כנ"ל. ועל-כן מחמת שהעפר הוא בחינת ענוה ושפלות על-כן שם נעלם חיותו ותברך יותר ועל-כן שם הכח המושך של כל הדברים כנ"ל. וזה בחינת תולה ארץ על בלימה⁶, שעקר קיום הארץ שתלויה באויר באמצע הגלגלים בגזרת הכורא ותברך שנתן בה כח המושך פידוע להמחקרים, וכל עקר קיומה תולה ארץ על בלימה, דהינו בחינת שפלות וענוה כנ"ל.

ועל-כן כשקוצרין את התבואה מהעפר כדי שתהיה למאכל אדם, כי ה' ותברך נתן כח בהארץ שתתן כח בהתבואה שמגדלת עד שיהיה כח המושך להתבואה להמשיך חיות להאדם על-ידי שיאכל אותה, פידוע בחוש שחיות האדם על-ידי אכילתו ועקר האכילה הוא לחם שנעשה מהתבואה מחמישת מיני דגן. ועקר החיות שמקבל האדם על-ידי האכילה הוא על-ידי כח המושך שיש בהאכילה שנתן בה ה' ותברך כח המושך כזה שתוכל להמשיך חיות להאדם. וכל הכח הזה של הלחם והתבואה שהוא כח המושך להמשיך חיות להאוכלה היא מקבלת מהארץ ששם כח המושך של כל הדברים כנ"ל. ועקר כחה הוא מהצדיק יסוד עולם שבו תלוי הכל, כי הוא ענו מכל בחינת מה', שעל זה תולה הארץ וכל אשר בה כנ"ל. ועל-כן כשקוצרין את התבואה והקצירה הוא בחינת כח המכריח והמפסיק, כי קוצרין ומפסיקין את התבואה מהארץ, ועל-כן חוששין שלא יתגבר ויתאחו חס ושלום הכח המכריח המפסיק דסטרא אחרא¹ שהוא רוצה להפסיק ולמנע מהצדיק לגמרי, דהינו שלא יפסיק את התבואה מבחינת עפר לגמרי, דהינו מבחינת ענוה ושפלות שלא תתאחו הסטרא אחרא, שלא תביא את האדם האוכלה לידי גסות ונבחות, כמו שכתוב (דברים ה, יב) פן תאכל ושבעת ורם לכבוד ושכחת וכו'. וכמו שכתוב (שם ו, יא) ואכלת ושבעת השמרו לכם וכו'. כמו שפרש רש"י שם, ואז חס ושלום ועצר את השמים וכו' והאדמה לא תתן את יבולה וכו' כי מאחר שמתגבר כח המכריח דסטרא אחרא שהוא גסות כנגד כח המושך שהוא ענוה אזי בודאי הארץ לא תתן את יבולה, כי עקר מה שהארץ נותנת יבולה הוא על-ידי כח המושך כנ"ל, אבל עכשו על-ידי

אהבה. בחינת על כן משכתויד חסד⁶ שהיא בחינת חכמה בחינת ומושך חכמה מפנינים³, אבל כח המכריח המפסיק הוא בחינת בהמה העדר הדעת כנ"ל.

ועקר המתקתו על-ידי זה בעצמו שידע האדם על-כפליים שאין לו שום דעת ויעשה עצמו כבהמה, כי עקר כחם של המונעים והחולקים שהם בחינת כח המכריח הוא על-ידי חכמות של הכל שהפסיל רוצה להתחכם שנדמים בעיניהם כאלו הם חכמים גדולים ויודעים דרכים בעבודת הכורא ותברך ורוצים בחכמות שקר למנע מהצדיק האמת ומדרוך האמת הכבוש מכבר. ועל-כן על-ידי עמר שעורים בעצמו שמביאין לקרבן ממתיקין אותו, כי זוכין על-ידי זה להמתיק הדינים שמהם המנועות עד שנוכה לידע האמת שאין לנו שום דעת כבהמה ונכחל עצמנו לגמרי ונכיר שפלותנו באמת ואז נוכה להכיר גדלת הצדיק האמת ולהתקרב ולהמשיך אליו על-ידי כח המושך.

ז ועל-כן אסור לקצר התבואה קדם העמר, ועקר מצות ספירה תלתה התורה בקצירת התבואה, כמו שכתוב (דברים טו, ט) שבעה שבעת תספר לך מהחל חרמש בכמה תחל לספר וכו'. כי עקר גדול התבואה הוא על-ידי כח המושך (כמו שכתב אדמו"ר ז"ל במקום אחר סי' פח תנינא). כי התבואה מקבלת הכח המושך מהארץ והעפר ששם עקר כח המושך של כל הדברים, כי ה' ותברך ברא את הארץ ונתן בה כח המושך שתוכל להמשיך חיות לכל הדברים שבעולם, כי הכל היה מן העפר². וכל דבר שבעולם מקבל כח המושך מהעפר ועל-ידי זה ממשיך לעצמו חיות. ועל-כן התבואה שגדלה מהעפר ומקבלת כח המושך ממנה ועקר כח המושך הוא החיות האלקות שנתן ה' ותברך בהארץ שיסדה בחכמתו⁷ שנתן בה חיות כזה שיהיה לה כח המושך של כל הדברים שבעולם. ועקר החיות האלקות הוא בחינת מ"ה בחינת ענוה ושפלות שזהו בחינת עפר, כמו שכתוב בהתורה הנ"ל. כי אי אפשר להמשיך חיות אלקות בשלמות כי אם על-ידי בחינת ענוה ושפלות בחינת מ"ה. וכל מי שהוא בבחינת ענוה בחינת מ"ה ביותר, שוכן אצלו חיותו ותברך יותר בבחינת

1. של הצד האחר [-צד הטומאה].

א. ירמיה לא, ב. ב. איוב כט, יט. ג. קהלת ג, כ. ד. על פי משלי ג, יט. ה. איוב כו, ז.

חשן משפט

כח המושך כי אם על ידי פלים וצמצומים שנעשים על ידי כח המכריח. וזה בחינת ומדת ימי מה היא, ומדת ימי, זה בחינת המדות והצמצומים שנעשים על ידי כח המכריח, צריכין לקשרם לשרשם לבחינת מה שהיא כח המושך, כי שניהם אחד בשרשם כנ"ל.

וזה שאנו מבקשים למנות ימינו כן הודע ונביא לבב חכמה פ, למנות ימינו, הינו שבימינו המנויים והספורים שהם בזמן ובמדות נזכה להמשיך ולהביא לשם דעת וחכמה עד שנקשר כל הימים והזמן והישות שהוא בחינת כח המכריח, לקשר הכל לבחינת חכמה, שהיא כח-מה בחינת כח המושך שיהיו הכל רק פלים לקבל על ידם חיות אלקות על ידי כח המושך וכן"ל. וזהו בחינת ספירה שצריכין לספר הימים לעמר, כי על ידי קצירת העמר ותנופתו וכו' המתיקו הכח המכריח שמשם כל הזמן והישות ואז מתחילין לספר הימים כדי להמתיק מנין ומספר הימים בחינת זמן בחינת ישות בחינת כח המכריח, לקשר הכל לבחינת מה, לבחינת כח המושך שאנו צריכין עתה להכין עצמנו לזכות לקבל התורה בשבועות, שהוא בחינת כח המושך, להמשיך אלקותו ותברך עלינו תמיד וכן"ל. ועל כן תלתה התורה מצות הספירה בקצירת התבואה, כמו שכתוב (דברים טו, ט) מהחל חרמש בקמה תחל לספר וכו'. הינו כנ"ל. ועל כן אומרים אחר הספירה ארץ נתנה יבולה, הינו כנ"ל, כי בכל יום ויום של ימי הספירה כפי מה שממתיקין בכל יום כח המכריח כן ממשיכין עלינו כח המושך, שהוא בחינת קבלת התורה בשבועות כנ"ל, ועל ידי זה ארץ נתנה יבולה כנ"ל.

ט כָּלֵל הדבר למעשה, שעקר מה שרחוקים מהצדיק האמת שהיה יכול להמשיך ולקרב הכל לה' ותברך ולהתורה כנ"ל, העקר הוא על ידי כח המכריח המפסיק, שהם בני אדם המונעים בדבוריהם ומעשייהם מלהתקרב אל האמת. ועקר כח המכריח המפסיק הוא על ידי גסות ונבחות, שמשם באים כל הדבורים רעים שלהם שמדברים על הצדיק האמת כדי להפסיק ולמנוע ממנו, כמו שכתוב (תהלים לא, ט) תאלמנה

רום ללב שבא על ידי אכילה דסמרא אחרא שעל ידי זה נפתה לבו כנגד ה' ותברך עד שבא לידי עבודה וזה שהיא בחינת גסות, כשרו"ל (סוטה ד), שזהו בחינת כח המכריח שהתנבר כנגד כח המושך על כן בודאי הארץ לא תתן את יבולה, מאחר שהגבירו הכח המכריח על כח המושך וכן"ל. על כן הוזהרנו התורה שבשעת הקציר שהיא בחינת כח המכריח לא נתחיל חרמש בקמה לקצר עד שיקדש את הקצירה תחלה על ידי קצירת העמר והנפותיו וקרבתיו שעל ידי זה ממתיקין הדינים וממתיקין כח המכריח בשרשם כנ"ל שלא יתאחו ממנו הכח המכריח המפסיק דסמרא אחרא רק יהיה הכח המכריח רק לטובה ואז התר הקציר שהוא בחינת כח המכריח, כי לא יתאחו בו עוד כח המכריח דסמרא אחרא, כי כבר נמתק על ידי העמר כנ"ל.

ח ואז מתחילין לספר הימים, כי עקר הספירה והמנין הוא במקום שיש ישות, כי בבחינת מה אין שיש מנין. ועקר הישות ששם המנין הוא על ידי בחינת כח המכריח שהוא הצמצום והגבול של הדבר שלא יחוד ויתבטל במציאות, כי באמת גשמיות העפר וכל אשר בה נמשך מכח המכריח שנתהוה בגורתו ותברך שעל ידי זה יצאו כל הדברים ונתגשמו ממה ואין ליש בשביל בריאת העולם וקיומו. ועל כן כח המכריח בעצמו תולה בבחינת מה שהוא בחינת כח המושך, כי באמת שניהם אחד כי אי אפשר שיתקיים כח המושך כי אם על ידי כח המכריח כדי שלא יתבטל במציאות כנ"ל ועל כן באמת אי אפשר להבין זאת בדעת ושכל כי אם באמונה שאנו מאמינים שכל הגשמיות והישות וכל הזמן נתהוו בגורתו ותברך מבחינת מה ואין מבחינת למעלה מהזמן. נמצא שהמספר והמנין שהוא רק בזמן ובישות הוא בבחינת כח המכריח כנ"ל. ואנו צריכין להמתיק הכח המכריח שמשם כל הישות והזמן ששם כל המנין והמספר, לקשר הכל לבחינת מה לבחינת כח המושך כדי שלא יפסיק חס ושלום הכח המכריח מכח המושך לה' ותברך ולתורתו ולצדיקים האמתיים, רק שהכח המכריח בחינת ישות ומנין בחינת זמן, יהיה פלים לקבל על ידו כח המושך, כי אי אפשר לקבל החיות על ידי

לקוטי הלכות

הלכות חזקת מטלטליו ד

חשן משפט

קלו

האדם לה' יתברך והיא מקבלת מבח המושף לעצמה. ועל-ידי זה ממשכת חיות וקיום להגוף ומתגברת בכל עת להמושף גם את הגוף לה' יתברך שזהו העקר שבשביל זה נברא האדם בגוף ונפש, כדי שגם הגוף יתהפך אל הנפש שיהיה נמושף אחר רצון הנפש שנמשכת תמיד אחר כח המושף לה' יתברך ולתורתו. אבל הגוף הוא בבחינת כח המכריח, כי הוא נוטה אחר תאוות עולם הזה והכליו ורוצה להכריח את הנפש להפסיקה מה' יתברך ותורתו חס ושלום. ועקר שלמות האדם הוא שיגביר כח המושף על כח המכריח שיגביר הנפש על הגוף עד שגם הגוף יהיה נמושף אחר כח המושף לה' יתברך ותורתו כנ"ל ואז הגוף הוא טובה גדולה להנפש שעל-ידי זה תוכל להתקיים ולקבל האור בהדרגה ובמדה וכמבאר לעיל.

ואם לא היה חוטא אדם הראשון היה האדם יכול לזכות בחייו לבוא לזה שיתהפך הגוף לנפש, הכח המכריח לכח המושף עד שהיה זוכה להיות נמושף אחר ה' יתברך ולהכליל בו פראוי פראות ושוב בתכלית השלמות בחיים חיותו. אבל מחמת שאכל מעץ הדעת נאחז בהגוף הנשמיות עד שאי אפשר לו בחייו שיתהפך הגוף בשלמות לבחינת כח המושף על-כן נגזר עליו המיתה שאז צריך לשוב אל העפר, כמו שכתוב כי עפר אתה ואל עפר תשוב, אל עפר דיקא, כי שם בעפר דיקא יתבלה הזהמא מן הגוף עד שישוב גם הגוף לבחינת עפר שהיא בחינת שפלות שהיא בחינת כח המושף, כמבאר לעיל (אות ט). ואז יקום בתחיה בגוף חדש זך וצח, ואז יתהפך הגוף לבחינת כח המושף וזכה להשיג את ה' יתברך בגוף ונפש ויחיה חיי עולם לעד ולנצח.

ועל-כן עקר התחיה יהיה להשפלות של כל אחד, כמו שכתב אדמו"ר ז"ל (פי' עב תנינא) בהתורה חיים נצחיים. וכמו שאמרו רז"ל (סוטה ה.) הקיצו ורננו שוכני עפר¹ מי שנעשה שכן לעפר בחייו, הינו כנ"ל, כי על-ידי שנעשה שכן לעפר שזכה לשפלות אמתי, על-ידי זה עקר

שפתי שקר הדברות על צדיק עתק בגאווה וכו'. וכמו שכתוב (שם י, י) פיו דברו בגאות. על-כן כל מי שנכנס ארס דבריהם הרעים בלבו ובלבול דעתו עד שאינו יודע האמת, תקונו שישפיל את עצמו באמת כעפר ויזכר שפלותו ופחיתותו היטב וגדל רחוקו מה' יתברך וכל מה שעבר עליו מעודו. וכשירגיל את עצמו לידע שפלותו ופחיתותו באמת או בודאי יתגלה לו האמת בחסדי ה' יתברך ותמלתו הגדולה, כי יתפאל הכח המכריח המפסיק שכל כחו על-ידי גאות וגסות הרוח כנ"ל. ויתגבר הכח המושף שהוא בחינת שפלות וענוה ועל-ידי זה יזכה להיות נמושף במהירות גדול אל האמת לאמתו, כמבאר בהתורה הנ"ל.

י וזוהו שנוהגין בליל שבועות שאומרים ההתחלה והסיום של כל ספר², כי ההתחלה היא בחינת כח המושף והסיום הוא בחינת כח המכריח המפסיק, כי התחלת הספר של הנביא או התנא שהיא בחינת התחלת השגתו היא בחינת כח המושף, שעל-ידי כח המושף המושף השראת שכינתו עליו עד שזכה להשגה זאת בבחינת ומשך חכמה מפנינים³. אבל כפי גדל תשוקת הצדיק להמושף חכמתו יתברך אליו היה בלי גבול, עד שחס ושלום היה מתפאל חכמתו לגמרי, כי רבוי השמן גורם כבוי הנר כנ"ל, על-כן צריכין כח המכריח שהוא בחינת הצמצום כדי שיקבל החכמה וההשגה בנבול ובמדה שזהו בחינת גמור וסיום הספר שבהכרח שכל ספר יהיה לו סיום וגמור. והגמור והסיום נמושף מבחינת הכח המכריח המפסיק שהוא בחינת הצמצום והגבול כנ"ל. ועל-ידי שני כחות אלו עקר השגת הדעת האמת שהוא בחינת קבלת התורה כנ"ל. על-כן אומרים בשבועות ההתחלה והסיום של כל ספר כדי להמושף בחינת כח המושף וכח המכריח דקדשה, כי שניהם צריכים, כי על-ידם עקר קבלת התורה כנ"ל.

יא וזה שנעורין בליל שבועות. כי כל אדם כלול מבחינת כח המושף וכח המכריח הנ"ל. כי עקר החיות שהיא הנשמה הוא בבחינת כח המושף, כי הנשמה נמשכת תמיד אחר כח המושף שהוא הצדיק והתורה שמושכין את

א. פרי עץ חיים שבעות פרק א. ב. איז כח, יא. ג. ישעיה כו, יט.

אין צריכין לשנה שנמשכת רק מהמלחמה שיש בין כח המושף לכח המכריח וכנ"ל.

[שף לעיל]

יב וזה בחינת ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך³, בשני יצריך ביצור טוב ויצר הרע⁴. יצר טוב הוא בחינת כח המושף לה' יתברך ולצדיקי אמת וכו' ויצר הרע הוא להפך בחינת כח המכריח המתגבר להפסיק מהם חס ושלום. ועקר עבודת האדם שיופה לאהב את ה' עם שני היצרים, דהינו שיהפך גם כח המכריח לכח המושף לה' יתברך שזהו בחינת אהבה, כמו שכתוב (הושע יא, ד) בחבלי אדם אמשכם בעבתות אהבה וכנ"ל. פי כשזוכין להגביר כח המושף על כח המכריח אזי גם הכח המכריח לטובה גדולה, פי דיקא על-ידו יכולין לקבל האור בהדרגה ובמדה להיות נמשך אחר ה' יתברך פראוי, ואם לא היה כח המכריח היה כח המושף מתפטר לגמרי פי היה בטל במציאות וכנ"ל. וזה עבודתנו כל ימי הספירה, להמתיק כח המכריח להפכו לטובה וכנ"ל ועל-כן געורין בשבועות וכנ"ל.

יג ועקר חטא אדם הראשון היה על-ידי האכילה שאכל מעץ הדעת טוב ורע, פי על-ידי האכילה נמשך חיות האדם ועקר החיות הוא חבור הנפש והגוף שהם בחינת שני הפכים פידוע, פי הם בבחינת כח המושף וכח המכריח כנ"ל, ועל-ידי האכילה נמשך חיות ומתחברים. ועל-כן יש בהאכילה שני בחינות פי אכילת הצדיק היא רק בשביל הנפש, דהינו שבאכילתו מקים הנפש בהגוף כדי שגם הגוף יהיה נמשך לה' יתברך ויתהפך כח המכריח לכח המושף, וזה בחינת צדיק אכל לשבע נפש⁷ וזה עקר החיות באמת, פי עקר החיות כשזוכין להיות נמשך תמיד אחר ה' יתברך ותורתו וצדיקו שהם עקר החיים, כמו שכתוב (דברים ל, כ) פי הוא חייד וכו'. אבל הרשעים אכילתם בשביל הגוף לבד, ואז על-ידי אכילתם מתגבר כח המכריח על כח המושף ועל-כן נפסק ונתסר החיות על-ידי אכילתם, פי עקר החיות על-ידי כח המושף שממשך החיות מה' יתברך. ומאחר שהרשעים על-ידי אכילתם מגבירים כח המכריח על כח המושף על-כן נפסק ונתסר החיות על-ידי אכילתם, וזה בחינת ובטן רשעים תחסר⁸, פי כל

התחיה פי דיקא על-ידי השפלות בחינת עפר, וזכה להכלל בבחינת כח המושף כנ"ל שזה עקר התקון של תחית המתים שאז יתקון בשלמות חטא אדם הראשון שהביא מיתה לעולם. פי עקר התקון כשזוכין שגם הגוף יהיה נמשך בשלמות אחר כח המושף שזה זוכין על-ידי שפלות דיקא, פי עקר כח המושף הוא בחינת שפלות שהיא בחינת עפר כנ"ל.

ושנה היא אחד מששים במיתה⁶. וגם עקר השנה הוא מחמת המלחמה שיש בין כח המושף וכח המכריח שהם בחינת גוף ונפש שמחמת זה צריכין שנה שהיא ניהא¹ למחין, שאז הגוף נח מתאונתו ואז המוח שהוא הנשמה יש לה ניהא קצת ונמשכת למעלה לשרשה מחמת שאין כח המכריח כנגדה פליפך. אבל אין זה שלמות הנשמה פי עקר שלמותה הוא שתהפך את הגוף שהוא בחינת כח המכריח לבחינת כח המושף כדי שתקבל אור ה' יתברך בהדרגה ובמדה פראוי וכנ"ל.

ועל-כן אמרו רז"ל (סנהדרין עא): שנה לרשעים הנאה להם וכו' ולצדיקים רע להן וכו'. פי הרשעים שאצלם מתגבר כח המכריח על כח המושף, השנה טובה להם שאז הנשמה ניהא ואינו מתגבר הכח המכריח כנגדה. אבל לצדיקים השנה רע להם מחמת שבהקיצים הם לוחמים מלחמת ה' ומגבירים הכח המושף על כח המכריח, שזה עקר עבודת האדם, אבל בשנה הנשמה ניהא ונמשכת כרצונה אחר כח המושף בלי מלחמה עם כח המכריח ואין זה שלמות הצדיק וכנ"ל ועל-כן השנה רע לצדיקים פי אם מה שמכריחים לישן בשביל קיום הגוף.

ועל-כן בשבועות געורין הכל פי אז הוא קבלת התורה שאז מתגבר כח המושף כנ"ל עד שנתהפך גם כח המכריח לכח המושף, פי גם כח המכריח נמתק בכל ימי הספירה וכנ"ל על-כן אין צריכין שנה שהיא אחד מששים במיתה פי אז זוכין לבחינת תחית המתים שזכו ישראל בשעת קבלת התורה, כשרז"ל (שמות רבה כמ, ד), שעקר התחיה הוא בחינה זאת שנתהפך כח המכריח לכח המושף ואז בודאי

1. מנוחה.

2. זכיות נז: 3. דברים ו, ה. 4. זכיות פרק ט משנה ה. 5. משלי יג, כה. 6. שם יג, כה.

לקוטי הלכות

הלכות חזקת מטלטליו ה

חטן משפט

קלז

מה שאוכלים יותר נחסר להם באמת החיות ביותר מחמת שעלידי אכילתם מחלישים בכל פעם כח המושד דקדשה שמשם עקר החיות באמת, ועלכן רשעים בתייהם קרויים מתים.

וזה בחינת אכילת עין הדעת טוב ורע שנאמר בו (בראשית ב, יז) ביום אכלך ממנו מות המות, כי אכילה של אסור בחינת אכילת עין הדעת טוב ורע היא התחלת המיתה, כי על ידי אכילה הזאת מתגבר כח המכריח המפסיק ונחלש כח המושד שמשם עקר החיות כנ"ל. ועלכן אסור לישראל לאכל לחם מתבואה חדשה עד שיקרב העמר, כי לחם עקר אכילת האדם ואסורים לאכלו עד שמקריבין העמר שעורים שעלידי זה ממתיקין כח המכריח בשרשו עד שנתהפך לכח המושד כנ"ל, ואז דיקא התר הלחם לאכילת ישראל כי אז האכילה בקדשה בבחינת צדיק אכל לשבע נפשו, דהינו שזוכין על ידי האכילה שגם הגוף שהוא בחינת כח המכריח יתהפך לבחינת הנפש שהיא בחינת כח המושד וכנ"ל כי אכילת ישראל צריכה להיות בבחינה זאת שזה עקר החיות באמת כנ"ל.

מה שאוכלים יותר נחסר להם באמת החיות ביותר מחמת שעלידי אכילתם מחלישים בכל פעם כח המושד דקדשה שמשם עקר החיות באמת, ועלכן רשעים בתייהם קרויים מתים.

וזה בחינת אכילת עין הדעת טוב ורע שנאמר בו (בראשית ב, יז) ביום אכלך ממנו מות המות, כי אכילה של אסור בחינת אכילת עין הדעת טוב ורע היא התחלת המיתה, כי על ידי אכילה הזאת מתגבר כח המכריח המפסיק ונחלש כח המושד שמשם עקר החיות כנ"ל. ועלכן אסור לישראל לאכל לחם מתבואה חדשה עד שיקרב העמר, כי לחם עקר אכילת האדם ואסורים לאכלו עד שמקריבין העמר שעורים שעלידי זה ממתיקין כח המכריח בשרשו עד שנתהפך לכח המושד כנ"ל, ואז דיקא התר הלחם לאכילת ישראל כי אז האכילה בקדשה בבחינת צדיק אכל לשבע נפשו, דהינו שזוכין על ידי האכילה שגם הגוף שהוא בחינת כח המכריח יתהפך לבחינת הנפש שהיא בחינת כח המושד וכנ"ל כי אכילת ישראל צריכה להיות בבחינה זאת שזה עקר החיות באמת כנ"ל.

הלכה ה

כל מה שהוא ביד האדם הוא בחזקה שהוא שלו.²

יד וזה בחינת לעשות רצונך אלקי חפצתי ותורתך בתוך מעי⁶ ופרש רש"י כל מאכלי על פיה. לעשות רצונך אלקי חפצתי, זה בחינת כח המושד שאני חפץ ומשתוקק ונמשך תמיד אליך לעשות רצונך וזה על ידי ותורתך בתוך מעי על ידי שכל מאכלי על פיה, כי על ידי שישראל מקדישים אכילתם על פי התורה על ידי זה זוכין להפך גם כח המכריח לכח המושד עד שהם נמשכים לה. יתברך בגוף ונפש לעשות רצונו תמיד בחינת לעשות רצונך אלקי חפצתי וכו' כנ"ל.

יד וזה בחינת לעשות רצונך אלקי חפצתי ותורתך בתוך מעי⁶ ופרש רש"י כל מאכלי על פיה. לעשות רצונך אלקי חפצתי, זה בחינת כח המושד שאני חפץ ומשתוקק ונמשך תמיד אליך לעשות רצונך וזה על ידי ותורתך בתוך מעי על ידי שכל מאכלי על פיה, כי על ידי שישראל מקדישים אכילתם על פי התורה על ידי זה זוכין להפך גם כח המכריח לכח המושד עד שהם נמשכים לה. יתברך בגוף ונפש לעשות רצונו תמיד בחינת לעשות רצונך אלקי חפצתי וכו' כנ"ל.

טו וזה בחינת משכני אחרך נרוצה³. משכני לשון יחיד, נרוצה לשון רבים, הינו כי על ידי בחינת כח המושד שמאיר מלמעלה בנפש האדם על ידי זה הנפש נמשכת תמיד אחר ה' יתברך אבל הגוף הוא בחינת כח המכריח הרוצה להפסיק כנ"ל, אבל העקר שיעמד האדם במלחמה זאת עד שיגביר הכח המושד על הכח המכריח עד שגם הגוף ישיש

1. מי שכל מעשיו הם בשביל להפשיט מהשכינה את הלבושים השחורים והפשוטים הפשוטים ולהלבישה בלבושים מאירים מסודות התורה, כי אור נקרא רז [ולכן הסודות הם לבושים מאירים] ואז נאמר וראיתיה וגו'. 2. לבושים שחורים. 3. טהילים מ, ט. 4. שיר השירים א, 7. 5. חושן משפט סימן קלג סעיף א. 6. טהילים קו, מד.

וְאָמַר לוֹ רַבֵּנוּ בְּחֵלוֹם:

יונגער מאן!

ווילסט זיין מקורב צו א מיר?
לערין לקוטי מוהר"ן

(אברך! אַתָּה רוצה להיות מקורב אלי? תלמד לקוטי מוהר"ן)

וכן שמעתי ממורי הרה"ח ר' אלטר בן ציון ז"ל הכ"מ (אשר שמעתי ממנו מליצת מוהרנ"ת ז"ל הנ"ל, ואשר זה הקונטרס הנני מדפיס לעילוי נשמתו ז"ל) אשר בהתחלת התקרבותו לרבינו ז"ל והי באומן על ציון רבינו הק' ז"ל, בלילה הראשונה חלם לו שראה את רבינו ז"ל וטפח לו על כתפיו, ואמר לו, יונגער מאן ווילסט זיין מקורב צו א מיר לערין לקוטי מוהר"ן

(הרה"ח ר' שמואל הורביץ ז"ל – יעלת חן)

לטייל
בתורתו

פרויקט לעידוד העמקה
והתבוננות בליקוטי מוהר"ן

04-627-73-13

קו לסלסל בתורתו • טעמו וראו כי טוב ה'

בי עקר הצדיק הוא תורתו הקדושה (ליקו"ה חו"ט שלוחין ה יב)

ועכשיו...

מתחילין מחדש - תורה חדשה

תורה ע' כח המושך - כח המכריח

נושאים בתורה ע':

כח המכריח • כח המושך • כל הדברים נמשכין לצדיק וכל הדברים נמשכין מהצדיק • כל הצדיקים ענפים של צדיק יסוד עולם • צדקה לצדיק היא זריעה שמתברכת בכפלי כפליים • נסיעה לצדיק • משכן משכון משכני שכינה - הצדיק מקים את המשכן • ראש חודש ניסן

ועכשיו... מיט א נייע התחדשות

בימים אלו שכל ההתחלות מתחילות מעכשיו, דווקא עכשיו זה הזמן להצטרף בהתחדשות ובשמחה ללמוד בעיון ובהעמקה תורה חדשה, תורה ע' ויהי ביום השמיני. דווקא עכשיו זה הזמן לפגוש את הרבי מחדש יום יום בתורת הצדיק מקום שאפשר להתחבר עם פניו שכלו ונשמתו בקשר אמיץ ובל ינותק.

אל תישאר מאחור. הצטרף עכשיו... ממש עכשיו...
לא לפי הלומדים שכבר התחילו לחיות חיים טובים ברוחניות ובגשמיות.

לטייל
בתורתו

פרויקט לעידוד העמקה
והתבוננות בליקושי מוהר"ן

04-627-73-13

קו לסלסל בתורתו • טעמו וראו כי טוב ה'

בי עקר הצדיק הוא תורתו הקדושה (ליקו"ה חו"ט שלוחין ה יב)